

Årsredovisning 2019

Årsredovisning 2019

Årsredovisning 2019

Universitets- och högskolerådet, februari 2019
Diarienummer O1678-2019
Omslagsfoto: Eva Dalin

För mer information om myndigheten och våra publikationer, se **www.uhr.se**.

Innehåll

Generaldirektörens förord	4
Om Universitets- och högskolerådet	5
Resultatredovisning	6
Uppdragsverksamhet	6
Information	16
Bedömning av utländska utbildningar	16
Internationellt samarbete och mobilitet	20
Uppföljning och analys	25
Främjande uppgifter	26
Högskoleprovet	29
Övriga regeringsuppdrag	31
Kompetensförsörjning	35
Finansiell redovisning	37
Resultaträkning	38
Balansräkning	39
Anslagsredovisning	40
Noter	41
Tilläggsupplysningar	49
Sammanställning av väsentliga uppgifter	50
Intern styrning och kontroll	51
Beslut om årsredovisning	52

Generaldirektörens förord

Efter snart två år som generaldirektör kan jag konstatera att Universitets- och högskolerådet (UHR) har flera uppdrag inom utbildningsområdet som speglar visionen *Utbildning, utbyte, utveckling – för alla som vill vidare* väl. Under 2019 har stort fokus legat på att få ekonomin i balans. Kostnadsmedvetna medarbetare och budgetansvariga chefer har medverkat till det goda resultatet, liksom ytterligare effektivisering av UHR:s verksamhet samt verksamhetsutveckling genom främst digitalisering.

Antagningen till universitet och högskolor – vilken UHR ansvarar för och samordnar på uppdrag av lärosätena – är idag en nästan helt digital process med få inslag av manuell hantering. För att effektivisera antagningen ytterligare har UHR de senaste åren utvecklat artificiell intelligens, och till följd av det kan både pass och ID-kort idag identifieras automatiskt. Artificiell intelligens har även underlättat processen för att identifiera ansökningar om reell kompetens och lett till att handläggare snabbare får tillgång till de ärenden som ska bedömas.

Även inom UHR:s uppdrag att bedöma utländska utbildningar har det skett effektiviseringar. 2019 lanserade UHR en webbtjänst för bedömning av utländsk utbildning, där närmare 700 kvalifikationer från 52 länder jämförs med det svenska utbildningssystemet. Bedömningstjänsten underlättar för både personer med utländska kvalifikationer och för arbetsgivare. Under året övergick UHR även till digitala utlåtanden över utländsk utbildning för dem som ska söka arbete eller studier i Sverige. För bedömningen av individuella ansökningar minskade handläggningstiden 2019 markant, till följd av färre ärenden och ökad effektivitet genom digitalisering.

När det gäller högskoleprovet ökade antalet anmälda provdeltagare hösten 2019 efter flera års nedgång. Det är glädjande och ett tecken på ett större intresse för högre utbildning. UHR fortsätter det angelägna arbetet med att vidta åtgärder mot fusk på högskoleprovet. Ingen som fuskat sig till ett högskoleprovsresultat ska kunna bli antagen till högskolan på bekostnad av sökande som kämpat hårt för sina resultat.

UHR ansvarar för flera program för internationellt samarbete och utbyte och som vänder sig till hela

utbildningssektorn. När det gäller Erasmus+ är en utmaning att EU-programmets resurser i Sverige inte utnyttjas i tillräckligt hög utsträckning. Under 2019 har UHR därför genomfört flera kommunikationsinsatser, såväl i seminarieform som i digitala kanaler, för att öka kännedom om de möjligheter som Erasmus+ och andra program erbjuder.

UHR:s analysfunktion har slutfört flera uppdrag under året. Jag vill särskilt lyfta regeringsuppdraget om sexuella trakasserier i högskolan, som UHR fick i anslutning till #metoo-rörelsen 2017. Rapporteringen av regeringsuppdraget har resulterat i flera samarbeten, och bland annat lett till att jag och medarbetare blivit inbjudna till konferenser och dialogdagar runt om i landet.

Jag ser fram emot att fortsätta arbetet med att uppfylla UHR:s vision och de övergripande prioriteringar som beslutats av myndighetens styrelse: *effektivisering, digitalisering* och *kvalitetssäkring*. Verksamhetens utveckling under 2020 kommer att präglas av dessa ledord. ■

Karin Röding
Generaldirektör

Om Universitets- och högskolerådet

Uppgift

Universitets- och högskolerådet, UHR, ansvarar enligt myndighetens instruktion för uppgifter i fråga om service, samordning, främjande och utvecklande verksamhet samt internationellt samarbete och mobilitet inom utbildningsområdet. Myndigheten har även andra uppgifter enligt regleringsbrevet och andra beslut av regeringen.

UHR:s fem huvudsakliga ansvarsområden:

- Information inför högskolestudier, ansvar för högskoleprovet, ta fram regelverk och samordna antagningen till högskolan.
- Utveckla och förvalta IT-system och e-tjänster åt utbildningssektorn.
- Förmedla internationella utbyten och kompetensutveckling för hela utbildningskedjan.
- Bedöma utländska utbildningar.
- Främjande uppgifter och analyser av frågor inom UHR:s ansvarsområde.

Organisation

UHR leds av en styrelse och generaldirektören är myndighetschef. Verksamheten är organiserad i sex avdelningar: administrativa avdelningen, avdelningen för analys, främjande och tillträdesfrågor, avdelningen för antagning och studentstöd, avdelningen för bedömning av utländsk utbildning, avdelningen för internationellt samarbete och avdelningen för systemdrift och systemförvaltning. Myndigheten har kontor i Stockholm och i Visby.

Styrelse

UHR är en styrelsemyndighet vilket innebär att styrelsen utgör myndighetens högsta ledning och har kollektivt ansvar. Styrelsen består av myndighetens generaldirektör och åtta ledamöter. Ordförande Catharina Elmsäter-Svärd förordnades från och med den 1 maj 2019. Styrelseledamöternas förordnanden sträcker sig till den 31 december 2021.

Styrelseledamöter 2019

- Catharina Elmsäter-Svärd, verkställande direktör, Sveriges Byggindustrier, ordförande i UHR:s styrelse (fr.o.m. 2019-05-01)
- P-O Rehnquist, före detta universitetsdirektör, Göteborgs universitet, ordförande i UHR:s styrelse (t.o.m. 2019-04-30)
- Karin Röding, generaldirektör, UHR
- Sara Andersson, fr.o.m. oktober 2019 avdelningschef, Svenska kraftnät, f.d. avdelningschef, Statens skolverk (fr.o.m. 2019-05-01)
- Peter Aronsson, rektor, Linnéuniversitetet, vice ordförande i UHR:s styrelse fr.o.m. 2019-05-01
- Thomas Hagnefur, f.d. utredare, LO (t.o.m. 2019-04-30)
- Berit Kjeldstad, professor, Norges teknisk-naturvetenskapliga universitet, vice ordförande i UHR:s styrelse t.o.m. 2019-04-30
- Jan Larsson, verkställande direktör, Yrkesakademien (fr.o.m. 2019-05-01)
- Daniel Lindblom, student, Membership coordinator, European Students' Union
- Matilda Strömberg, student, Linköpings universitet, ordförande, Sveriges förenade studentkårer
- Kenth Waltersson, universitetsdirektör, Linköpings universitet

Under 2019 har styrelsen sammanträtt vid fem tillfällen. Under året har beslut fattats i frågor som rör föreskrifter, avgifter för antagnings- och licenstagstjänst, bemanning och överföring av verksamhet till Visby, årsredovisning, internrevision och åtgärder till följd av internrevision, övergripande prioriteringar samt budgetunderlag. ■

Resultatredovisning

I avsnittet *Resultatredovisning* redovisar UHR verksamheten i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB). Verksamhetens resultat 2019 redovisas och kommenteras utifrån uppgifter enligt instruktion och regleringsbrev och syftar till att ge en rättvisande bild av den genomförda verksamheten under året. Resultatredovisningen innehåller också analys och bedömningar av verksamhetens resultat och utveckling. Individbaserad statistik är uppdelad efter kön.

Ekonomiskt resultat i korthet

Årets ekonomiska resultat utgör ett underskott om 11 697 tkr i den avgiftsfinansierade verksamheten antagning till högskoleutbildning och studieadministration och fördelas enligt tabellerna nedan. Underskottet i den verksamheten är enligt styrelsens intentioner vid beslut om avgifter. Det ackumulerade resultatet i den avgiftsfinansierade verksamheten uppgår vid årsskiftet 2019/2020 till 22 757 tkr.

UHR:s ekonomi var ansträngd inför 2019 och UHR har därför vidtagit åtgärder för att få en ekonomi i balans. Samtliga kostnadsposter har setts över och kostnadsmedvetenheten har höjts inom myndigheten. För att säkerställa stabilitet och långsiktighet har en treårsbudget tagits fram. Treårsbudgeten innefattade även preliminära anslagsramar för år 2020 vilket har inneburit att myndighetens budgetprocess kunnat tidigareläggas. Arbetet med ekonomisk uppföljning och prognos har stärkts under året. Samtliga åtgärder har givit önskat resultat och UHR:s ekonomi redovisar ett stabilt utfall.

Tabell 1 omfattar kostnader och intäkter för antagningsverksamhet, studieinformation samt förvaltning och drift av de verksamhetssystem som används av lärosätena inom området antagning och studieadministration. Resultatet motsvarar årets kapitalförändring som till fullo återfinns inom den avgiftsfinansierade verksamheten. Den anslagsfinansierade verksamheten studieinformation ingår i tabell 1 men inte i tabell 5, vilket utgör den huvudsakliga skillnaden mellan dessa två tabeller.

Tabell 2 visar kostnader och intäkter för verksamheten med bedömning av utländska gymnasiala, yrkes- och akademiska utbildningar. Kostnadsminsk-

ningen beror främst på lägre personalkostnader i och med att antalet medarbetare har minskat.

Tabell 3 visar kostnader och intäkter för verksamheten inom området internationellt samarbete och mobilitet, inom och utanför Europa, som helt eller delvis finansieras av bidrag från Nordiska ministerrådet, EU-kommissionen och Sida.

Tabell 4 omfattar kostnader och intäkter för verksamheten med uppföljning och analys, främjande uppgifter, breddad rekrytering till högre utbildning samt högskoleprovet. Beloppen för år 2017 är omräknade jämfört med årsredovisningen 2018 för att omfatta även högskoleprovet.

Tabell 5 visar intäkter och kostnader för de verksamheter som finansieras med avgifter från enskilda personer eller lärosäten. Antagning och studieadministration är också den del som motsvarar den avgiftsfinansierade verksamhet vars resultat utgörs av årets kapitalförändring enligt resultaträkningen.

I tabellen redovisas även högskoleprovet som 2017 utgjorde ett eget resultatområde och därmed påverkade kapitalförändringen 2017. Underskottet år 2017 om -3 101 tkr har, tillsammans med underskottet från år 2019 om -9 245 tkr, finansierats av UHR:s förvaltningsanslag. Detta återfinns i tabellen nedan med beloppet -12 346 tkr. Totalt underskott för högskoleprovet åren 2017-2019 uppgår till 17 843 tkr.

Rättvisande redovisning

UHR avser att beskriva verksamheten på ett överskådligt och rättvisande sätt. Årsredovisningen riktar sig till regeringen.

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) där ej annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma. UHR redovisar individbaserad statistik uppdelat på kön där så är möjligt.

Uppdragsverksamhet

Enligt förordningen (SFS 2012:811) med instruktion för UHR ska myndigheten utföra vissa uppgifter på uppdrag av universitet, högskolor och enskilda utbildningsanordnare. Dels ska UHR erbjuda stöd vid antagningen av studenter och ansvara för en samordnad

Tabell 1. Uppdragsverksamhet inklusive studieinformation

Uppdragsverksamhet (tkr)	2019	2018	2017
Intäkter av anslag	19 727	15 362	8 777
Övriga intäkter	201 587	207 355	194 527
Kostnader	-233 011	-228 601	-205 841
Resultat	-11 697	-5 884	324

Tabell 2. Bedömning av utländska utbildningar

Bedömning av utländska utbildningar (tkr)	2019	2018	2017
Intäkter av anslag	92 398	100 739	83 193
Övriga intäkter	3 391	3 237	2 911
Kostnader	-95 789	-103 976	-86 104
Resultat	0	0	0

Tabell 3. Internationellt samarbete och mobilitet

Internationellt samarbete och mobilitet (tkr)	2019	2018	2017
Intäkter av anslag	31 651	33 868	36 228
Övriga intäkter	57 712	51 364	46 323
Kostnader	-89 363	-85 232	-82 551
Resultat	0	0	0

Tabell 4. Uppföljning och analys och främjande uppgifter samt högskoleprovet

Uppföljning och analys, främjande uppgifter, högskoleprovet (tkr)	2019	2018	2017
Intäkter av anslag	47 953	40 452	28 195
Övriga intäkter	24 742	29 344	27 936
Kostnader	-72 695	-69 796	-56 131
Resultat	0	0	0

Tabell 5. Intäkter och kostnader för högskoleprovet samt antagning och studieadministration

Verksamhet (tkr)	Ingående balans	Intäkter 2019	Kostnader 2019	Resultat	Akkumulerat +/- t.o.m. 2019	Budget intäkter 2019 ¹	Budget kostnader 2019 ¹	Budget resultat ¹
Högskoleprovet	-3 101	21 728	30 973	-9 245	0	22 600	27 600	-5 000
Varav finansierat av förvaltningsanslag				-12 346				
Antagning och studieadministration	34 453	198 609	210 306	-11 697	22 757	187 200	196 000	-8 800
Resultat	31 353	220 337	241 279	-20 942	22 757	209 800	223 600	-13 800

1. Enligt regleringsbrev

antagning, dels ska myndigheten ge råd och service angående studieadministrativ verksamhet. Dessutom får myndigheten utföra andra närliggande uppdrag, förutsatt att kostnaderna täcks av befintliga resurser eller av ersättning från uppdragsgivaren.

Antagning och studieadministrativ verksamhet

En effektiv antagning

En samordnad antagning är effektiv, både ur ett lärosätetsperspektiv och ur ett sökandeperspektiv, och därmed ur ett samhällsperspektiv. 29 av 31 statliga universitet och högskolor samt 9 av 17 enskilda utbildningsanordnare använder UHR som stöd i antagningsverksamheten. Under 2019 hanterade UHR 874 612 anmälningar i de sju nationella antagningsomgångarna, att jämföra med 841 819 anmälningar under 2018, vilket innebär en uppgång med 3,9 procent.

Nedan redovisas indikatorer som belyser effektiviteten i arbetet med att biträda universitet och högskolor vid antagning, service och rådgivning i fråga om studieadministrativ verksamhet.

Antagningsverksamheten är i stort en digitaliserad process. När sökande gjort en anmälan till högskolestudier hämtas uppgifter och meriter från ett antal olika system, till exempel resultat från högskoleprovet, akademiska meriter från Ladok och gymnasimeriter från betygsdatabasen Beda. Merparten av alla anmälningar hanteras helt digitalt, det vill säga antagningssystemet prövar behörighet och genomför meritvärdering utan att någon handläggare manuellt behöver granska ärendet.

Ett urval för internationella sökande

Under 2019 genomfördes endast ett urval i de nationella antagningsomgångarna för mastersprogram och för internationella kurser och program, mot tidigare två. Syftet är att snabbare kunna meddela beslut till internationella sökande och därmed utöka tiden för dem att betala studieavgift och ansöka om uppehållstillstånd. Syftet är också att tidigarelägga lärosätens arbete med reserv- och efterantagning.

UHR har under 2019 gjort två enkätundersökningar för att få svar på hur förändringen upplevs. En enkät har skickats till lärosätens studieadministrativa chefer och en till ett slumpvist urval av sökande. Majori-

teten av lärosätena är positiva till förändringen och ser inga tecken på att antalet registrerade studenter har minskat på grund av förändringen. De sökande svarade på frågor efter att de blivit antagna alternativt lämnat återbud kring hur de upplevt processen. 91 procent av de antagna uppgav att de förstod vad nästa steg i processen var.

Samordnad antagning för yrkesverksamma

Den lokala antagningsomgången "Vidareutbildning för yrkesverksamma", som startade 2018, har löpt på under 2019. Omgången riktar sig till dem som vill vidareutbilda sig inom sitt yrke, bland annat sjuksköterskor som vill utbilda sig till specialistsjuksköterskor. Målet med antagningsomgången är att ge den sökande tidigt besked om antagning, vilket innebär att den sökande får mer tid att söka tjänstledighet, bostad etc. Antagningsomgången ges under vår- och höstterminen. Höstterminen 2019 deltog 26 lärosäten vilket är en ökning jämfört med höstterminen 2018 då 20 lärosäten deltog. Förutom specialistsjuksköterskeutbildningar, som utgör den största delen av antagningsomgångens utbildningsutbud, har även ett antal pedagogiska utbildningar tillkommit under 2019.

UHR:s utvärdering visar att lärosätena är nöjda med den gemensamma hanteringen kring registrering av meriter och det centrala stödet med att stämma av legitimationer för till exempel sjuksköterskor mot Socialstyrelsen. Det gemensamma arbetet kommer att fortsätta under 2020.

Ny antagningsprocess till polisutbildningen 2020

Antagningen till polisutbildningen hanteras av Totalförsvarets rekryteringsmyndighet på uppdrag av Polismyndigheten. UHR har sedan 2015 biträtt Totalförsvarets rekryteringsmyndighet i denna antagningsprocess och antagningen har skett två gånger per år. Sökande har dels anmält sig via Totalförsvarets rekryteringsmyndighets webbplats, dels via Antagning.se. UHR har bedömt de gymnasiala behörighetskraven och Rekryteringsmyndigheten har därefter genomfört övriga provningar. För den sökande har det varit en lång process från anmälan till besked om antagning.

I juli 2017 fick Polismyndigheten ett regeringsuppdrag avseende åtgärder för att säkerställa en utökning av antalet poliser. Ett av uppdragen avsåg ökad kapacitet i antagningsprocessen, vilket innebär en översyn av befintlig antagningsprocess till polisutbildningen i syfte att göra den mer effektiv. Under 2019 har arbe-

1. Totalt antal statliga universitet och högskolor samt totalt antal enskilda utbildningsanordnare enligt statistik från Universitetskanslersämbetet, UKÄ.

tet genomförts vilket lett till ett nytt ansökningsförfarande. Från och med januari 2020 kommer antagning till polisutbildningen ske löpande under året, vilket gör att sökande snabbare kan få besked om antagning. För UHR:s del kommer den nya processen innebära mindre manuellt arbete eftersom den administrativa hanteringen kommer att bli mer digitaliserad.

Ett nytt systemstöd för antagningsstatistik – Asta

I syfte att göra antagningsstatistiken mer tillgänglig och användbar genomförde myndigheten en förstudie 2018. Utifrån resultatet av förstudien har UHR utvecklat ett nytt systemstöd, Asta, för lagring och presentation av antagningsstatistik. En första version av systemstödet finns nu på plats med, fördefinierade statistikrapporter. Därutöver finns ett gränssnitt för egendefinierade frågor som kräver mer kunskap av användaren.

De användare som berörs initialt är UHR:s pressfunktion samt användare som arbetar med antagning inom UHR och har behov av antagningsstatistik. UHR har tillsatt en statistiksamordnare på myndigheten vars uppdrag är att samordna och koordinera statistikfrågor. En ny intern process för att hantera statistikfrågor har också implementerats.

Samverkan med Migrationsverket och lärosäten

I syfte att nå målet kring att undanröja hinder för sökande att ansöka om uppehållstillstånd har samarbetet med Migrationsverket och lärosätena fortsatt under året. UHR:s bedömning är att samarbetet har bidragit till en positiv utveckling. UHR bidrar framförallt med statistik och kunskap om antagningsprocessen för att stödja Migrationsverket i deras prognos och planeringsarbete.

Fortsatt fokus på digitalisering

UHR:s fortsatta målsättning är att så många dokument som möjligt ska inhämtas digitalt, utvecklingen visas i **tabell 6**.

För den sökande innebär den digitala inhämtningen att anmälan snabbt, enkelt och utan kostnad kan kompletteras. För UHR och lärosätena innebär

det en tidsvinst genom snabb tillgång till den sökandes handlingar, vilket skapar förutsättningar för att kunna påbörja handläggningen av ärenden tidigare.

Som ett led i att effektivisera kontrollen av medborgarskap började UHR använda artificiell intelligens (AI) i antagningssystemet under 2018 för att identifiera pass. Under 2019 har satsningen fortsatt och idag kan systemet även identifiera ID-kort. AI har även underlättat processen för att identifiera ansökningar om reell kompetens genom att handläggare snabbare får tillgång till de ärenden som ska bedömas. Detta är viktigt då prövningen av reell kompetens tar lång tid och kräver manuell hantering till skillnad från behörighetsprövningen av formella meriter som oftast sker maskinellt.

UHR:s arbete kring användning av AI i antagningsprocessen har tagits upp som ett gott exempel på teknikutveckling i rapporten *Komet beskriver 2019:03*².

En nationell betygsdatabas – Beda

Beda är en nationell betygsdatabas som förvaltas av UHR och som bland annat syftar till att säkerställa en rättssäker och kvalitetssäkrad hantering av betyg. Gymnasieskolor och vuxenutbildningsorganisationer rapporterar själva in såväl slutbetyg som enstaka kurser och gymnasieexamina till Beda. I syfte att effektivisera arbetet har en ny funktion införts på betygsdatabasens webbplats där skolorna i förväg kan ladda upp betygsfiler för att kontrollera att betygen är korrekt utfärdade innan de rapporteras in.

Vid anmälan till högre utbildning förs den sökandes betyg automatiskt över från Beda till antagningssystemet NyA. Det bidrar till en effektiv och digitaliserad handläggning eftersom granskning och registrering inte behövs för dessa betyg.

Det totala antalet gymnasieskolor och vuxenutbildningsorganisationer som anslutit sig uppgår till 1 573, varav 1 286 är *gymnasieskolor*. Under 2019 har ytterligare 45 skolor anslutit sig till Beda.

2. Kommittén för teknologisk innovation & etik, 2019-10-21, Stockholm: Komet beskriver 2019:03. Syn på teknikutveckling inom offentlig sektor.

Tabell 6. Digital överföring av sökandes dokument

Digital överföring av sökandes dokument	2019	2018	2017
Totala antalet dokument i de nationella antagningsomgångarna	332 437	307 429	302 010
Procentuell andel dokument som laddades upp digitalt av den sökande	92,3 %	92,0 %	90,6%
Procentuell andel dokument som skickades per post av den sökande	7,7 %	8,0 %	9,4 %

Den virtuella organisationen (VO)

VO är ett exempel på effektiv statsförvaltning. Genom överenskommelser nyttjar staten gemensamt de resurser och kompetenser som finns inom högskolesektorn avseende handläggning av utländska meriter. Det leder till ökad rättssäkerhet och kompetensspridning mellan lärosätena och UHR.

UHR samordnar den handläggarorganisation som kallas den virtuella organisationen (VO), vilket är ett samarbete mellan myndigheten och lärosätena. VO:s uppdrag är att bedöma och handlägga utländska meriter i antagningssystemet för samtliga lärosäten. Under året bidrog 24 lärosäten med handläggarresurser, motsvarande cirka 38 heltidstjänster. Antalet handläggare varierar mellan åren beroende på behov och tillgänglighet av resurser.

Utan VO hade varje lärosäte behövt säkerställa intern kompetens för bedömning av betyg från alla länder. UHR:s bedömning är att en organisation där handläggare arbetar gemensamt i en virtuell organisation innebär goda förutsättningar för att säkerställa en gemensam bedömningsmetodik, snabbare handläggning och ett effektivt nyttjande av resurser.

För att trygga kompetensförsörjningen inom VO har ett nytt digitalt utbildningsupplägg tagits fram. Syftet är att erbjuda handläggarna ett flexibelt upplägg och få möjlighet att välja utbildningssätt utifrån den egna lärostilen genom att samma information tillhandahålls i olika format, till exempel filmer, information på webben och PDF-filer. Till de olika utbildningsmodulerna finns kunskapstest så handläggarna kan säkerställa att de nått utbildningsmålet. Med detta upplägg kan handläggare utbildas så fort behov uppstår utan att hänsyn behöver tas till att lämplig utbildare finns tillgänglig. Det krävs heller ingen utbildningslokal och externa handläggare som arbetar på UHR:s uppdrag behöver inte resa för att delta vid ett givet utbildningstillfälle.

Meritvärderingsprojektet

I slutet av 2019 avslutades meritvärderingsprojektet, som påbörjades under 2018, och verksamheten fördes över till ordinarie produktion. Syftet med arbetet har varit att skapa ett tydligare, enklare och mer likvärdigt sätt att meritvärdera utländska gymnasiebetyg. Metodiken för hur det utländska betygsmedelvärdet räknas ut har förändrats för cirka 100 utbildningssystem från 73 länder. Den nya metodiken syftar till att utländska gymnasiebetyg dels ska meritvärderas mer

likt svenska gymnasiebetyg, dels att olika utländska gymnasiebetyg ska bedömas mer likt varandra.

UHR bedömer att den nya metodiken underlättar förståelsen för hur meritvärden räknas fram och att olika länder och utbildningssystem behandlas mer likvärdigt när sökande konkurrerar om platser i antagningen.

Ett omfattande service- och kommunikationsuppdrag

UHR har ett service- och kommunikationsuppdrag gentemot de sökande och myndigheten publicerar därför information på flera webbplatser. Webbplatsen *Studera.nu* vänder sig till presumtiva sökande och den innehåller bland annat information om högskolestudier, högskoleprovet och en söktjänst för att hitta och jämföra utbildningar.

På *Studera.nu* gjordes 3 677 938 besök/sessioner under året, vilket är en ökning med 7,2 procent jämfört med 2018. UHR:s bedömning är att ökningen beror på de olika insatserna som gjorts för målgruppen, till exempel kring breddad rekrytering till högre utbildning. Nya filmer med studenter och möjlighet att interaktivt testa frågor i högskoleprovet är exempel på insatser.

När det är dags att söka till högskolan är det webbtjänsterna *Antagning.se*, med

21 071 842 besök/sessioner, och *Universityadmissions.se*, med 5 976 414 besök/sessioner, som används i den samordnade antagningen. Fokus under året har varit modernisering och mobilanpassning av webbtjänsterna.

Contact center (CC)

För att nyttja resurser effektivt väljer UHR att använda underleverantörer för vissa tjänster. Inkommande telefonsamtal, e-post och chattfrågor hanteras av ett externt contact center (CC) som kommunicerar med den sökande på svenska eller engelska. CC är specialister på att hantera stora mängder förfrågningar och besvarar frågor av enklare karaktär. Frågor som kräver mer tid och djup kunskap om antagningsprocessen skickas vidare till handläggare på UHR och på lärosäten. För den sökande innebär det att det finns en ingång för antagningsfrågor istället för flera via de enskilda lärosätena.

Under 2019 inkom totalt 259 308 ärenden till CC. Det är en ökning med 10 734 ärenden, vilket motsvarar 4,3 procent, jämfört med 2018 då det inkom 248 574 ärenden. Ökningen återfinns i alla kanaler: telefon, e-post

och chatt. Antalet svenska e-post har minskat, men antal engelska har ökat på grund av fler sökande till mastersutbildningar. Engelska ärenden har ökat från 28 procent 2018 till 30 procent 2019.

Under slutet av året har UHR upphandlat en ny leverantör av dessa tjänster och utbildning och teknikuppbyggnad med den nya leverantören har genomförts med gott resultat.

UHR:s support till de sökande

Under 2019 har CC vidarebefordrat 32 090 ärenden till UHR, 16 023 samtal och 16 067 mejl, varav 57 procent gällde sökande med internationella meriter. Antalet ärenden som skickats vidare har ökat bland annat beroende på ny leverantör. En stor ökning skedde i november–december och beror på att UHR bytte leverantör den 1 november 2019 för tjänsterna som erbjuds via CC.

Lärosäten som använder antagningssystemet

Av **tabell 7** framgår det vilka lärosäten som använder antagningssystemet NyA och ger uppdrag till UHR att biträda vid antagning, fördelat på grund- och avancerad nivå. UHR tecknar treåriga överenskommelser med de lärosäten som deltar i de sju årliga nationella antagningsomgångarna.

UHR bistår även lärosätena med att avgöra vilka sökande som ska betala anmälningsavgift. Förutom de lärosäten som använder antagningssystemet har UHR under 2019 gett stöd till Stockholms konstnärliga högskola och Kungl. Konsthögskolan.

Flertalet av lärosätena beställer också tilläggstjänster av UHR. Det kan gälla exempelvis hjälp med lärosätesspecifik förberedelse inför antagningsomgångarna, hjälp med handläggning och kontroll av urvalsresultat.

Kostnader för antagningssystemet

I **tabell 8** anges sammanlagd kostnad för antagningssystemet (system- och hanteringskostnader) inklusive masterantagning. **Tabell 9** visar kostnaderna exklusive masterantagning. Under 2019 har kostnaderna ökat jämfört med 2018 vilket bland annat beror på högre kostnader för verksamhetsutveckling och personalresurser inom VO samt viss ökning av personalkostnader.

Biträde med antagning och annan service

UHR:s tjänster inom biträde vid antagning delas in i två områden. Det ena är tilläggstjänster för lärosäten

inom nationella antagningsomgångar inklusive lokala antagningsomgångar. Det andra området är tjänster för andra myndigheter än lärosäten. Fördelningen och omsättningen per område för åren 2017–2019 framgår nedan av **tabell 10**. Intäkterna motsvarar kostnaderna för dessa tjänster. Vilka lärosäten som haft tilläggs-tjänster framgår av tabell 7.

Under 2019 genomfördes endast en antagningsomgång till polisutbildningen, mot normalt två. Detta gör att intäkter från andra myndigheter än lärosäten har minskat 2019 jämfört med 2018.

1.Statens skolverk, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Totalförsvarets rekryteringsmyndighet.

Andra myndigheter än lärosäten

Tabell 11 visar vilka myndigheter UHR bistår med antagning till, till vilka utbildningar samt antalet anmälningar till dessa utbildningar. Under 2019 genomfördes endast en antagningsomgång till polisutbildningen mot tidigare två, vilket lett till att antalet sökande minskat under 2019 jämfört med 2018.

Kommunala kunder

För att underlätta kommunernas arbete med aktivitetsansvar, har den kommunala sektorn möjlighet att teckna avtal med UHR för att få information om personer som är folkbokförda i kommunen har en gymnasieexamen eller inte. Under 2019 tecknades åtta nya avtal. Totalt har 39 avtal tecknats med UHR och 185 kommuner ingår i de 39 avtalen vilket är en ökning jämfört med tidigare år. Den administrativa effektivisering som genomförts är att avtalen övergått från tvååriga till löpande avtal.-

Direkta produktionskostnader

UHR redovisar direkta produktionskostnader för antagningsverksamheten till utbildning på grundnivå enligt **tabell 12**. Under 2019 var produktionskostnaderna något högre än föregående år vilket bland annat beror på ökade kostnader för verksamhetsutveckling och VO samt viss ökning av personalkostnader.

Samverkan med lärosätena med fokus på antagning till högre utbildning

Under året har UHR etablerat en ny samverkansgrupp, Antagningsrådet, som har i uppdrag att bistå UHR med samlad expertis och kunskap om den samordnade antagningen samt vara rådgivande organ för övergripande planering och utveckling av antagningssystemet.

Tabell 7. Lärosäten som använder antagningssystemet

Lärosäte	Grundnivå	Avancerad nivå	Tilläggstjänster
Blekinge tekniska högskola	X	X	
Chalmers tekniska högskola	X	X	X
Enskilda Högskolan Stockholm	X		X
Ersta Sköndal Bräcke Högskola	X		X
Försvarshögskolan	X		X
Gymnastik- och idrottshögskolan	X		X
Göteborgs universitet	X	X	X
Handelshögskolan i Stockholm	X		X
Högskolan Dalarna	X	X	X
Högskolan i Borås	X	X	X
Högskolan i Gävle	X	X	X
Högskolan i Halmstad	X	X	X
Högskolan i Skövde	X	X	X
Högskolan Kristianstad	X	X	
Högskolan Väst	X	X	X
Johannelunds teologiska högskola	X		X
Karlstads universitet	X	X	X
Karolinska institutet	X	X	X
Konstfack	X	X	X
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm	X		X
Kungl. Tekniska högskolan	X	X	X
Linköpings universitet	X	X	X
Linnéuniversitetet	X	X	X
Luleå tekniska universitet	X	X	X
Lunds universitet	X	X	X
Malmö universitet	X	X	X
Mittuniversitetet	X	X	X
Mälardalens högskola	X	X	X
Newmaninstitutet	X		X
Röda Korsets Högskola	X		X
Sophiahemmet Högskola	X		X
Stiftelsen Högskolan i Jönköping	X	X	
Stockholms universitet	X	X	X
Sveriges lantbruksuniversitet	X	X	X
Södertörns högskola	X	X	
Umeå universitet	X	X	X
Uppsala universitet	X	X	X
Örebro universitet	X	X	X

Tabell 8. Sammanlagd kostnad för antagningssystemet inklusive master samt antal sökande

	2019	2018	2017
Kostnad (inkl masterutbildning) (tkr)	202 850	196 499	183 132
Kostnad/sökande (inkl master) (kr)	232	233	216
Totalt antal sökande (inkl masterutbildning)	874 612	841 819	846 531
antal kvinnor	531 271	505 376	506 540
antal män	343 341	336 443	339 991
åldersgrupp under 19 år	45 809	44 258	45 347
åldersgrupp 20–24 år	278 955	282 122	293 161
åldersgrupp 25 år och äldre	549 848	515 439	508 023

Tabell 9. Sammanlagd kostnad för antagningssystemet exklusive master samt antal sökande

	2019	2018	2017
Kostnad (exkl masterutbildning) (tkr)	176 722	173 041	161 822
Kostnad/sökande (exkl master) (kr)	223	228	212
Totalt antal sökande (exkl masterutbildning)	792 476	759 752	763 718
antal kvinnor	498 487	473 809	475 242
antal män	293 989	285 943	288 476
åldersgrupp under 19 år	45 599	43 966	45 082
åldersgrupp 20–24 år	255 573	257 535	268 144
åldersgrupp 25 år och äldre	491 304	458 251	450 492

Tabell 10. Intäkter för biträde med tilläggstjänster, tjänster för andra myndigheter än lärosäten och kommunala kunder

	2019	2018	2017
Tilläggstjänster inom nationella samt lokala antagningsomgångar (tkr)	1 929	2 139	1 313
Andra myndigheter än lärosäten ¹ (tkr)	3 533	6 505	6 347
Kommunala kunder (tkr)	375	311	313
Totalt (tkr)	5 837	8 955	7 973

Tabell 11. Antal anmälningar till utbildningar på uppdrag av statliga kunder

	2019	2018	2017
Statens skolverk Läraryftet	1 616	3 570	4 471
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap Skorstensfejarutbildning	280	260	267
Utbildning i skydd mot olyckor	1 672	1 474	1 516
Totalförsvarets rekryteringsmyndighet Polisutbildningen	11 675	22 406	15 684

Tabell 12. Direkta produktionskostnader för antagningsverksamheten till utbildning på grundnivå samt antal sökande

	2019	2018	2017
Kostnader (tkr)	67 117	63 149	61 287
Antagningskostnad/sökande (kr)	85	83	80
Totalt antal sökande	792 476	759 752	763 718
antal kvinnor	498 487	473 809	475 242
antal män	293 989	285 943	288 476
åldersintervall under 19 år	45 599	43 966	45 082
åldersintervall 20–24 år	255 573	257 535	268 144
åldersintervall över 25 år	491 304	458 251	450 492

met, utformning av verksamhetsprocesser samt i frågor hur UHR kan stödja lärosätena i antagningsprocessen på bästa sätt. Antagningsrådet består av representanter från lärosäten, utsedda av Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF), och representanter från UHR.

För att säkerställa att antagningsverksamheten fungerar på ett transparent och ändamålsenligt sätt, samverkar UHR med SUHF i flera sammanhang. En av samarbetsgrupperingarna är den studieadministrativa gruppen där frågor av gemensam studieadministrativ karaktär hanteras. Under året har bland annat hantering av avgiftsskyldiga studenter, brexit och fusk på högskoleprovet diskuterats.

En annan SUHF/UHR-gruppering är Samverkansgruppen mellan UHR och SUHF. Syftet med den gruppen är att föra gemensamma diskussioner på ledningsnivå kring frågor som rör tolkningar och tillämpningar av regelverk för antagningsfrågor, informationsfrågor och ärenden som rör de studieadministrativa systemen.

NUAK³, den årliga konferensen inom det studieadministrativa området (antagning, examen, Ladok) samlade i år 549 deltagare från flertalet lärosäten i Sverige. Syftet med konferensen är att lärosäten ska ges möjlighet till samverkan med varandra och med UHR för fördjupning och breddning av kunskaper inom verksamhetsområdet.

För att säkerställa en god och bred förankring anordnar UHR träffar med representanter från lärosätena bland annat möten för VO-organisationen, seminarier för produktionsansvariga på lärosäten och regelbundna möten med lärosätenas studieadministrativa chefer.

Avräkning av anmälningavgifter

UHR:s avräkning av anmälningavgifter för 2019 grundas på myndighetens kostnader och antal mottagna anmälningavgifter avseende tredjeländstudenter. Avräkningen gjordes för samtliga sju nationella antagningsomgångar under perioden 5 september 2018 till och med 4 september 2019.

UHR:s kostnader under perioden var 26 930 tkr och myndigheten mottog

26 449 tkr i avgifter. Beroende på överskott avseende mastersantagningen gjordes en återbetalning till lärosätena under december 2019. Inför 2020 sänks

avgifterna till mastersantagning i syfte att få en bättre långsiktig balans.

Antalet avgiftsskyldiga sökande som betalat anmälningavgift uppgick till

29 387 att jämföra med 26 088 stycken 2018, en ökning på 12,6 procent. Kostnaden per sökande uppgick till 916 kr jämfört med 869 kr 2018, en ökning med 5,4 procent. Ökningen av kostnaden per sökande beror på ökade personalkostnader för registrering och handläggning av de sökandes meriter.

Systemtjänster

NyA och Beda

UHR ansvarar för förvaltningen av antagningssystemet NyA och betygsdatabasen Beda. Under 2019 har arbetet med att lägga grunden för en enhetlig webbapplikation för antagning och handläggning fortsatt inom NyA. En viktig del är att implementera en ny modell för användarbehörigheter. Under 2019 har den nya hanteringen av användarbehörigheter lanserats för en mindre del av NyA. Arbetet fortsätter under 2020 med målsättningen att införa den nya modellen i alla delar av antagningssystemet.

Under 2019 har arbetet med att förbättra hanteringen av dokument fortsatt inom NyA. Med hjälp av artificiell intelligens kan systemet nu automatiskt känna igen, indexera och sätta åtgärdskod på inskickade kopior av pass och ID-kort som ger den sökande avgiftsfrihet. Syftet är att dokumenten snabbare ska kunna tas om hand av verksamheten och därmed korta handläggningstiderna avseende kontroll av sökandes medborgarskap.

På *Antagning.se* och *Universityadmissions.se* har arbetet varit inriktat på att skapa helt mobilanpassade webbplatser. En ny design av webbplatsernas navigation, startsida, informationssidor och logga in-flöde är under utveckling. Särskilt fokus har också lagts på att utveckla tillgänglighetsanpassade komponenter som kan användas generellt i webbplatserna för att ge dem ett enhetligt beteende och utseende. Arbetet är en del i att anpassa webbplatserna till de nya tillgänglighetsriktlinjer som börjar gälla september 2020.

På beställning av Totalförsvarets rekryteringsmyndighet har en lösning utvecklats för att effektivisera behörighetsprovningen av sökande till polisutbildningen. Lösningen planeras tas i bruk januari 2020 och innebär att bedömningen av grundläggande och särskild behörighet kan genomföras snabbare och när som helst under året.

3. NUAK är en akronym för Nationell utbildningsadministrativ konferens.

Med anledning av ändrade licensvillkor har NyA övergått till en ny plattform för Java. Övergången innebär även att en ny installationsmetod för antagnings-systemets har införts. Detta har tagits emot positivt på lärosätenas IT-avdelningar då de själva inte längre behöver underhålla lokal programvara.

Det långsiktiga arbetet med att förenkla NyA:s systemarkitektur genom att dela upp systemet i mer fristående delar har pågått under 2019 och fortsätter även under 2020.

Inom den nationella betygsdatabasen Beda har arbetet till största del bestått av att göra systemet mer stabilt inför kommande utbyggnad. Åtgärderna har bland annat varit att utveckla fler automatiserade tester och ta fram en förenklad process för produktionssättning av nya versioner. Som ett ytterligare led i stabiliseringen av Beda har beroenden inom systemet minskats genom sammanslagning av miljöer och flyttad funktionalitet.

Driften av antagningssystemet NyA är stabil även kring de mest kritiska tidpunkterna och antagningsomgångarna har under året förflutit utan störningar. Datavolymer som lagras har ökat markant under året. Utveckling mot en mer flexibel driftsättning av NyA pågår med målet att öka automationen när nya versioner ska införas. Behovet av support från utvecklarna gentemot driftleverantören visar liten ökning.

TentaAdmin

TentaAdmin är ett webbaserat verktyg för administration av tentamenstillfällen. Verktyget är flexibelt och kan användas helt manuellt eller med indata från kringsystem. Systemet hanterar salar samt placeringen av vakter och tentander i salarna. Under 2019 har systemet utvecklats med ytterligare funktioner i syfte att förbättra funktionaliteten. Idag används systemet av Kungl. Tekniska högskolan, Blekinge tekniska högskola och Högskolan i Skövde, men det är möjligt för fler lärosäten att ansluta sig.

Valda

Valda är ett ärendehanteringssystem med två distinkta systemdelar: LL-Valda som stödjer validering inom lärarlyftet II samt YRK-Valda som används för validering av yrkeskunskaper inom yrkeslärarutbildningen. Syftet är att Valda ska vara ett stöd både för de sökande och för lärosätena genom hela valideringsprocessen. Under 2018 lanserades YRK-Valda som systemstöd för yrkeslärarutbildningen som ett resultat av ett utvecklingsprojekt som påbörjades år 2017. Fyra läro-

säten⁴ använder Valda för handläggning inom yrkeslärarutbildningen.

Inom projektet integrerades även Valda med systemet Valiweb⁵ som övriga sex lärosäten⁶ använder. Integreringen innebär att alla avslutade ärenden för alla tio lärosätena finns sparade i Valda, vilket möjliggör transparens mellan alla tio lärosätena. UHR:s bedömning är att detta bidrar till en mer rättssäker ärendehantering. Under 2019 har förvaltning och underhåll av LL-Valda och YRK-Valda legat på en låg nivå på grund av en begränsad finansiering av förvaltningen.

Nais

Nais är ett ärendehanteringssystem som underlättar lärosätenas administrativa och personalkrävande arbete kring dokumentation och kommunikation med studenter i behov av särskilt pedagogiskt stöd. Systemet erbjuds lärosätena som en avgiftsbelagd tjänst. Ett lärosäte (Handelshögskolan i Stockholm) har tillkommit under 2019, vilket innebär att 34 lärosäten är aktiva användare av Nais. När systemet lanserades 2015 var 17 lärosäten anslutna, för att året efter ökat till 31 lärosäten. Mellan åren 2016 och 2019 har antalet lärosäten som använder systemet ökat med ett lärosäte per år.

Under 2019 har utvecklingsinsatser genomförts som innebär förhöjd säkerhetsinloggning med multifaktorinloggning. Arbetet med utveckling av stöd för e-arkivuttag och gallring har fortsatt från 2018 men UHR inväntar Riksarkivets beslut på UHR:s begäran om myndighetsspecifik föreskrift för bevarande och gallring av allmänna handlingar i Nais. Först när beslut är fattat kan funktionaliteten för e-arkivuttag och gallring slutföras. Vidareutveckling av systemet har fokuserat på exportfunktionalitet samt stöd för användargruppen mentorsamordnare. Ett juridiskt råd är tillsatt för att hantera frågor av juridisk karaktär då systemet innehåller känsliga personuppgifter.

4. Högskolan Väst, Karlstads universitet, Malmö universitet och Stockholms universitet.

5. Valiweb är ett systemstöd för validering under Skellefteå kommun. Valiweb erbjuder även kartläggningstjänster mm.

6. Göteborgs universitet, Högskolan Dalarna, Högskolan Kristianstad, Linköpings universitet, Linnéuniversitetet och Umeå universitet.

Information

Insatser för studie- och yrkesvägledare

Studie- och yrkesvägledare är en prioriterad målgrupp för UHR då de i sin profession når flera av myndighetens målgrupper: nya svenskar, presumtiva sökande och studenter på högskolenivå. Genom att tillhandahålla aktuell information från myndighetens olika verksamhetsområden och sätta in den i ett sammanhang för vägledare på gymnasiet, inom vuxenutbildningen och på högskolan kan myndigheten nå fler slutanvändare med rätt information i rätt läge.

UHR:s huvudkanaler till målgruppen utgörs av webbplatsen *uhr.se/syv* och ett digitalt nyhetsbrev. Under 2019 hade webbplatsen drygt 95 000 besök/sessioner, vilket motsvarar en ökning med 26 procent jämfört med 2018. Öppningsgraden för nyhetsbrevet ligger på cirka 47 procent varje månad, med en genomsnittlig klickfrekvens på 50 procent.⁷

Målgruppen efterfrågar möjligheter till fördjupning i regelverket för antagning och UHR har under 2019 arrangerat fem kursdagar för nya vägledare vid vuxenutbildningen samt hållit en informationsdag för ett par hundra deltagare. De filmade passen från dagen har mer än 600 visningar under perioden 191120–191231. I syfte att nå ut till fler regioner har UHR erbjudit korta informationspass för vägledare i samband med de utbildningsmässor som UHR deltagit i under året (Malmö, Umeå, Stockholm, Östersund).

Bedömning av utländska utbildningar

UHR är nationellt ENIC-NARIC⁸-kontor, det vill säga nationellt informationscenter för erkännandefrågor, i enlighet med konventionen om erkännande av bevis avseende högre utbildning i Europaregionen. UHR:s uppgift är att informera om svensk utbildning internationellt samt att informera olika målgrupper i det svenska samhället om utländsk utbildning och utländska kvalifikationer. Huvuduppgiften är inriktad på att UHR bedömer vad utländska utbildningar på gymna-

sial och eftergymnasial nivå motsvarar i det svenska utbildningssystemet. Bedömningen kan användas som ett stöd för den som söker arbete eller vill studera vidare i Sverige.

UHR bedömer även, i ett yttrandeförfarande, utländska utbildningar åt Statens skolverk och andra behöriga myndigheter i deras arbete att utfärda legitimation eller motsvarande för reglerade yrken. Inom UHR ryms funktionerna som nationell samordnare och rådgivningscentrum för yrkeskvalifikationsdirektivet och rollen som behörig myndighet för bergsguider med dithörande uppgifter samt kanslifunktionen för Rådet för reglerade yrken.

UHR ansvarar därtill för föreskrifter om bilagan till examensbevis, Diploma Supplement, och har till uppgift att stödja lärosätenas användning av bilagan. UHR har även uppdraget som Nationell korrespondent för referensram för högre utbildning (QF-EHEA).

Ärendehandläggning

År 2019 minskade ansökningarna om bedömning av utländska utbildningar jämfört med år 2018 med 9,9 procent. Anledningen till nedgången är det fortsatt minskade flyktingmottagandet. Antalet ärenden med utbildningar från Syrien, som varit den största gruppen de senaste tre åren, minskade med 35 procent. Inkomna ärenden från Syrien i andel av totala mängden inkomna ärenden är 16 procent vilket ska jämföras med 22 procent 2018 och 35 procent 2017.

UHR har under 2019 bedömt 13 procent färre ärenden, totalt sett jämfört med 2018, se **tabell 13** som visar antal inkomna ärenden och avgjorda ärenden. Samtidigt har den utgående ärendebalansen minskat från 6 538 ärenden 2018 till 5 324 ärenden 2019 vilket är en minskning med 1 214 ärenden.

UHR ser att trenden från 2018 håller i sig med en fortsatt ökning i antal inkommande ärenden som myndigheten bedömer kan relateras till arbetskraftsinvandring från till exempel Indien inom teknik- och IT-sektorn.

I syfte att ytterligare effektivisera handläggningen har digitala utlåtanden införts under 2019, vilket gör att hela bedömningsprocessen nu är digitaliserad, från ansökan till utlåtande. Förändringen ger en mer effektiv process med högre kvalitet samtidigt som kostnader för material och porto minskar kraftigt.

Under våren lanserades *Bedömningstjänsten* på UHR:s webbplats, som bygger på den pilotversion som utvecklades 2018. Där kan den intresserade snabbt få

7. Antalet prenumeranter i december 2019 2 600. Av dem öppnar 47 procent utskicken, varav 50 procent klickar på en eller flera nyheter.

8. ENIC-NARIC står för European Network of Information Centres och National Academic Recognition Information Centres.

övergripande information om vad en utländsk utbildning på gymnasial och eftergymnasial nivå motsvarar i det svenska utbildningssystemet. I tjänsten finns möjligheten att ladda ner en PDF som beskriver den utländska utbildningen i relation till det svenska utbildningssystemet. Initiala undersökningar för besökarstatistik visar på ett positivt mottagande av *Bedömningstjänsten* hos personer som planerar studier, arbetssökande och studievägledare. UHR avser framöver att vidta åtgärder i syfte att öka kännedomen om tjänsten inte minst bland arbetsgivare då den kan utgöra ett stöd i rekryteringssammanhang. UHR följer löpande användandet av bedömningstjänsten och dess påverkan på bedömningsverksamheten i stort. Med det digitala utlåtandet och bedömningstjänsten höjer UHR sin servicenivå genom att erbjuda mer lättillgängliga tjänster i digital form.

Tabell 14 visar statistik avseende ålder och kön för ärenden för bedömning av utländsk utbildning.

Tabell 15 visar den totala kostnaden för bedömningar samt kostnaden per bedömningsärende.

Den genomsnittliga handläggningstiden totalt 2019 var 83 dagar. För bedömning av akademisk utbildning var handläggningstiden 114 dagar. För eftergymnasial yrkesutbildning var motsvarande siffra 115 dagar och för gymnasial utbildning var den genomsnittliga handläggningstiden 44 dagar. Se **tabell 16** för jämförelse med tidigare år. Sammantaget har den genomsnittliga handläggningstiden minskar markant under 2019. Den främsta anledningen till att handläggningstiden minskar är det minskade antalet inkommande ärenden och effektivisering genom digitalisering.

Yrkeskvalifikationsdirektivet

Som nationell samordnare för yrkeskvalifikationsdirektivet (Europaparlamentets- och rådets direktiv om erkännande av yrkeskvalifikationer 2005/36/EG) har UHR under 2019 fortsatt haft en aktiv dialog med de behöriga myndigheterna kring tillämpningen av yrkeskvalifikationsdirektivet i Sverige. I enighet med förordningen (2016:157) tillhandahåller UHR ett forum för erfarenhetsutbyte kring erkännande av yrkeskvalifikationer, Rådet för reglerade yrken. Inom ramen för detta har UHR under 2019 bland annat anordnat ett möte för svenska behöriga myndigheter med en representant från EU-kommissionen.

Som rådgivningscentrum utfärdade UHR 99 juridiskt bindande intyg för personer med svensk utbildning inför tillträde till reglerade yrken inom EU/EES

och Schweiz. Vidare besvarade UHR förfrågningar om tillämpning av direktivet från medborgare samt förfrågningar från myndigheter i andra medlemsstater.

Utifrån UHR:s uppdrag att lämna yttranden till behöriga myndigheter inför erkännande av yrkeskvalifikationer har främst arbetet med Socialstyrelsen intensifierats genom försöksverksamhet för yrkena psykolog, logoped och psykoterapeuter. Detta har resulterat i framtagande av formella överenskommelser för samarbetet. Vidare lämnade UHR 79 yttranden över utländsk utbildning utifrån förfrågningar från svenska behöriga myndigheter.

Som behörig myndighet för yrket bergsguide har UHR under 2019 utvecklat bedömningskriterier för prövning av utländska yrkeskvalifikationer för detta yrke. UHR har därtill löpande hanterat ansökningar om utfärdande och förlängning av europeiskt yrkeskort för utresande svenskutbildade bergsguider.

Bedömning av utländsk utbildning med ofullständig dokumentation

Personer med ofullständig utbildningsdokumentation kan ansöka om en alternativ bedömning vilken leder till en *Beskrivning av utländsk utbildning* istället för ett utlåtande över utbildningen. Utifrån den sammantagna kompetens och kunskap som UHR har om utländsk utbildning kan en bedömning med ofullständig dokumentation också leda till ett utlåtande. Under året har 53 personer ansökt om möjligheten att få sin ofullständigt dokumenterade utbildning bedömd. UHR har under 2019 totalt erkänt 89 personers utbildningar i processen bedömning utan dokument.

Nationell korrespondent för referensram för högre utbildning

Inom ramen för uppdraget som nationell korrespondent för referensramen för högre utbildning (QF-EHEA) har UHR deltagit i ett årligt nätverksmöte vilket arrangerades av Europarådet. Syftet med mötet var information, erfarenhetsutbyte och att främja samverkan mellan medlemmar i European Higher Education Area (EHEA) vad avser de nationella kvalifikationsramverken. Slutsatser från mötet har återrapporterats⁹ till Utbildningsdepartementet.

9 Återrapportering gjordes via e-post den 18 september 2019

Tabell 13. Inkomna och avgjorda ärenden

	2019		2018		2017	
	Inkomna ärenden ¹	Avgjorda ärenden ²	Inkomna ärenden ¹	Avgjorda ärenden ²	Inkomna ärenden ¹	Avgjorda ärenden ²
Gymnasial utbildning	10 588	10 798	11 731	12 398	13 705	14 144
Eftergymnasial yrkesutbildning	2 438	2 724	2 942	3 605	3 616	3 466
Akademisk utbildning	10 099	10 826	10 991	12 004	11 866	11 748
Summa	23 125	24 348	25 664	28 007	29 187	29 358

1. Ärenden inkomna till myndigheten under respektive år.

2. Ärenden avgjorda under respektive år oavsett vilket år de inkom till myndigheten.

Tabell 14. Ärendestatistik bedömning utländsk utbildning

	2019	2018	2017
Totalt antal inkomna ärenden	23 125	25 664	29 187
varav kvinnor	13 525	14 705	14 956
varav män	7 289	8 564	11 755
varav annat ¹	2 311	2 395	2 476
åldersgrupp under 19 år	369	479	533
åldersgrupp 20–24 år	2 012	2 493	3 944
åldersgrupp över 25 år	20 660	22 622	24 687

1. Annat anger att sökande ej angivit kön alternativt uppgett "annat" i ansökan eller saknar svenskt personnummer.

Tabell 15. Kostnader för bedömningsärenden

	2019	2018	2017
Antal avgjorda bedömningar	24 348	28 007	29 358
Kostnad för bedömning (tkr)	65 796	72 723	61 898
Kostnad per bedömningsärende (kr)	2 702	2 597	2 108

Tabell 16. Genomsnittlig handläggningstid

	2019	2018	2017
Gymnasial utbildning	44 dagar	66 dagar	57 dagar
Eftergymnasial yrkesutbildning	115 dagar	168 dagar	164 dagar
Akademisk utbildning	114 dagar	162 dagar	149 dagar
Genomsnitt handläggningstid totalt ¹	83 dagar	120 dagar	106 dagar

1. Den genomsnittliga handläggningstiden räknas fram som ett viktat värde.

Försöksverksamhet om utvecklad bedömning

Myndigheten ska enligt regleringsbrev för budgetåret 2016 (UH2016/03725/UH, UH2016/05632/UH) i uppdrag att till och med den 31 december 2020 genomföra en försöksverksamhet, *En särskild valideringsinsats*, som består av följande delar:

- validering av utländsk avslutad men ofullständig dokumenterad eftergymnasial utbildning (på akademisk- och yrkeshögskolenivå), samt
- utveckling av en process för att personer med dokumenterade men oavslutade akademiska studier ska kunna få dessa bedömda och erkända.

Det övergripande syftet med uppdraget är att fler personer ska kunna få sina kvalifikationer erkända för en etablering på arbetsmarknaden alternativt kunna bli antagna till vidare studier, genom tillgodoräknande eller kompletterande utbildning. Regeringsuppdraget pågår till och med december 2020 och UHR har i uppdraget initialt valt att fokusera på ett erkännande för etablering på arbetsmarknaden.

Den del av uppdraget som berör universitet och högskolor utvecklades i ett annat numera avslutat regeringsuppdrag inom området som syftade till att skapa en varaktig hållbar struktur för universitetets och högskolors bedömning av reell kompetens. UHR utvecklade då en process som bygger på att personer med utländsk avslutad utbildning med ofullständig dokumentation ska kunna använda UHR:s alternativa bedömning, *Beskrivning av utländsk utbildning* (se ovan), som grund för att gå vidare i en valideringsprocess utförd av ett lärosäte.

UHR fokuserar nu på att kvalitetssäkra det interna arbetet med bedömning utan fullständig dokumentation samt att utveckla rutinerna och underhålla rollen som expertstöd till lärosäten och övriga utbildningsanordnare i deras arbete med bedömning av utbildningar med ofullständig dokumentation, för behörighet och tillgodoräknande. Inom ramen för NARIC-portalen har UHR därför tagit fram en tjänst (se ovan) som ett stöd för arbetet med personer utan fullständig dokumentation.

Information till och samverkan med andra myndigheter

UHR bistår universitet, högskolor och andra relevanta aktörer med information och expertkunskap om utländsk utbildning främst genom webbplatserna *NARIC-portal* för erkännande av utländsk utbildning

och *Bedömningshandboken*¹⁰. Därtill har den nya digitala bedömningsdatabasen gått från pilotprojekt till lansering av *Bedömningstjänsten*, som nu innehåller 671 kvalifikationer från 52 länder att jämföra med 37 länder vid lanseringen. Bedömningstjänsten är en generell bedömningsdatabas i vilken intresserade kan söka efter en utländsk examen och få svar på vilken svensk examen den vanligtvis jämförs med. Utöver personer med utländska kvalifikationer används tjänsten främst av antagningshandläggare, vägledare vid universitet och högskolor samt personal inom vuxenutbildningen och arbetsförmedlingen. Den digitala bedömningstjänsten riktar sig också till arbetsgivare som snabbt och enkelt vill kunna förstå en utländsk utbildning vid till exempel rekrytering.

UHR får enligt högskoleförordningen 6 kap § 10 a tillhandahålla närmare föreskrifter om vad bilagan till examensbevis, Diploma supplement, ska innehålla. I februari 2019 beslutade UHR:s styrelse om ändring i tidigare föreskrifter om bilagan till examensbevis (UHRFS 2013:9). De nya föreskrifterna 2019:4 gäller från 1 april 2019. UHR har under 2019 även tagit fram och beslutat om allmänna råd som ger generella rekommendationer om hur föreskrifterna ska användas. Detta för att stödja och underlätta för lärosätena i arbetet med att utfärda examina.

Här utöver har UHR under året tagit emot 1 613 begäranden om yttranden från Statens skolverk inom ramen för legitimationsprövning för lärare och förskollärare med utländsk lärarutbildning. Yttrandena ligger till grund för Statens skolverks legitimationsprövning för lärare och förskollärare med utländsk utbildning. UHR lämnade besked i 1 777 ärenden med en genomsnittlig handläggningstid på 28 dagar att jämföra med 2018 då handläggningstiden i snitt var 61 dagar. I jämförelse med 2017 och 2018 har antalet ärenden från Statens skolverk ökat något samtidigt som UHR har minskat handläggningstiden och avgjort betydligt fler ärenden. Utöver de ordinarie yttrandena har myndigheten även behandlat ärenden från Statens skolverk rörande kompletterande studier för personer med lärarutbildning som yrkat på utökad behörighet.

10. Bedömningshandboken tas fram av en arbetsgrupp utsedd av Sveriges universitets- och högskoleförbund, (SUHF) där UHR ingår. handboken utgör, vid sidan om högskoleförordning och Universitets- och högskolerådets föreskrifter, underlaget för antagning till utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Bedömningshandboken består av tre delar; svenska meriter, utländska gymnasiala meriter, utländska akademiska meriter.

Myndigheterna har även tillsammans sett över och uppdaterat de överenskommelser och bedömningsgrunder som styr uppdragen. Vidare samverkar UHR med samtliga lärosäten som erbjuder kompletterande lärarutbildningar vad gäller både bedömningsgrunder, förfrågningar om lärarutbildningar (både EU/EES och tredje land) och skapande av nya rutiner för att i slutändan underlätta vägen till lärarlegitimation.

Internationell samverkan

UHR deltar som en del av ENIC-NARIC uppdraget i styrelsen för NARIC Advisory Board med inriktning bland annat på frågor om erkännande och Bologna-processen samt deltar i ELCORE¹¹ Working Group i arbetet med den strategiska kommunikationen inom ENIC-NARIC-nätverken. Vidare medverkar UHR i ett antal internationella projekt. Ett sådant exempel är FraudSCAN¹² som handlar om digitaliserat informationsutbyte om förfalskningsproblematik. Som ett ytterligare steg i frågan om mobilitet och digitalisering deltar UHR också i projektet DigiRec¹³ som kartlägger befintliga digitala lösningar för överföringar av studentdata. Detta arbete sker i samarbete mellan Groningen Declaration Network¹⁴ och erkännandenätverken för NARIC. UHR ingår även i UNESCO:s expertgrupp för World Reference Levels vars syfte är att utveckla ett universellt verktyg för erkännande av kompetens mellan länder.

Vidare har UHR:s medarbetare under året deltagit och hållit presentationer i en rad konferenser och andra internationella och nationella sammanhang.

Internationellt samarbete och mobilitet

UHR är det svenska programkontoret för ett flertal program som möjliggör internationella samarbeten och utbyten för organisationer och individer inom hela utbildningssektorn. Programmen finansieras av:

- EU-kommissionen (*Erasmus+*, *eTwinning*, *Epale*, *Europass*, *Euroguidance*)
- Nordiska ministerrådet (*Nordplus*)

11. Electronic Communication for Recognition.

12. False records, Altered University Diploma Samples Collection and Alert for NARICs.

13. DigiRec är ett projekt som syftar till att belysa effekterna av digitalisering i erkännandeprocesser.

14. Ett internationellt nätverk som verkar för utvecklingen av mobilitet av digitala studentdata.

- Sida (som förmedlar biståndsmedel till bland annat *Linnaeus Palme*, *Minor Field Studies*, *Den globala skolan*, *Praktikantprogrammet*)
- Ramanslag enligt regleringsbrev (*Atlas*, *Ettårsprogrammet*, *ASEM-DUO*, *stipendier för avgiftsskyldiga studenter*)

UHR:s ansvar för programmen skiftar beroende på finansiär och verksamhetens karaktär. I huvudsak har myndigheten fullt ansvar för såväl information, administration av ansöknings- och projektprocesser som för uppföljning av resultat. I vissa fall ansvarar myndigheten enbart för information och spridning av resultat då andra institutioner ansvarar för handläggningen. Dessutom informerar UHR om andra EU-program inom utbildningsområdet och nordisk utbytes-tjänstgöring.

Via de program som UHR administrerar bidrar myndigheten till att stärka internationella kontakter och interkulturella perspektiv inom utbildningssektorn. Förskolor, skolor, lärosäten, företag, organisationer och enskilda individer kan delta i allt från internationella samarbetsprojekt och kompetensutveckling till praktik och studier utomlands. Programmens syfte är att bidra till ökad kvalitet i utbildningen, ge viktig internationell kompetens och stärka individens och landets konkurrenskraft på en global marknad.

Inkomna ansökningar

UHR tog emot 1 310 ärenden med ansökningar till internationella program under 2019, vilket är en minskning med fem procent jämfört med föregående år. Erasmus+ har för första gången haft två ansökningsomgångar samma år inom sektorerna skola och yrkesutbildning, vilket bidragit till ett ökat antal inkomna och beviljade ansökningar för EU-finansierade program. För resterande program och dess koppling till finansiärer har antalet inkomna och beviljade ansökningar minskat men analysen visar att det är monetärt större projekt som beviljats under året vilket redovisas nedan i **tabell 17**.

Antalet inkomna ärenden avser ansökningar eller enskilda stipendier som inkommit under 2019. Beviljade ärenden avser de ansökningar som fått bifall under året. Antal avslutade ärenden avser ansökningar som avslutats under året. Eftersom projektperioden kan vara flerårig ska antalet avslutade ärenden inte jämföras med antalet inkomna ärenden. Tabellen syftar till att ge en samlad bild av hur ärendehantering utvecklats över tid.

Tabell 17. Finansiärer av internationella program och ärendehantering för respektive program

	2019			2018			2017		
	Antal inkomna ärenden	Antal beviljade ärenden	Antal avslutade ärenden	Antal inkomna ärenden	Antal beviljade ärenden	Antal avslutade ärenden	Antal inkomna ärenden	Antal beviljade ärenden	Antal avslutade ärenden
EU	416	328	321	352	255	252	332	231	205
Nordiska ministerrådet	182	141	89	215	128	143	246	161	139
Sida	178	152	151	188	153	170	212	138	306
Anslagsmedel	534	426	408	625	438	772	591	395	155
Summa	1 310	1 047	969	1 380	974	1 337	1 381	925	805

Tabell 18. Beviljade medel

Beviljade medel (tkr)	2019	2018	2017
EU	504 417	413 230	342 647
Nordiska ministerrådet	28 989	25 800	28 079
Sida	65 442	60 240	56 057
Anslagsmedel	81 781	80 122	81 449
Summa	680 629	579 392	508 232

Att antalet avslutade ärenden under posten anslagsmedel är färre 2019 än 2018 beror framförallt på att ärenden för flera ansökningsperioder gällande både 2017 och 2018 avslutades under 2018. Antal avslutade ärenden för 2019 följer ordinarie hantering av ansökningsomgångar.

Den totala kostnaden för UHR:s internationella utbildningssamarbete uppgår 2019 till 88 312 tkr att jämföra med 84 047 tkr för 2018. Det avser samtliga kostnader för marknadsföring, administration, handläggning och uppföljning. Kostnaden har ökat jämfört med 2018 vilket framför allt kan förklaras med att Erasmus+, har fått en ökning av bidragsbudgeten från EU-kommissionen på motsvarande 81 567 tkr. Den ökade bidragsbudgeten innebär mer administration då antalet projekt och deltagare i programmet ökar. Med detta följer också en viss ökning av administrationsmedel till UHR från EU-kommissionen för att hantera ett växande uppdrag som nationellt kontor för Erasmus+.

Beviljade medel

Beviljade medel avser bidragsmedel till mobilitets- och samarbetsprojekt samt till enskilda stipendier. Medlen betalas ut under högst en treårsperiod enligt villkoren i respektive program. EU-medel och medel från Nordiska ministerrådet betalas ut i euro och är i **tabell 18** nedan omräknade till svenska kronor enligt principen

1 euro = 10 kronor, i syfte att kunna ge en jämförande helhetsbild.

Det totala beloppet beviljade medel 2019 är 680 629 tkr, vilket är en ökning med 101 237 tkr jämfört med 2018. Beviljade medel påverkas direkt av storleken på disponibel bidragsram. Ökningen av beviljade medel beror framförallt på att budgeten för Erasmus+ har ökat jämfört med föregående år. För Erasmus+ kommer budgeten att öka även det sista återstående året av projektperioden 2014–2020.

Utbetalning av medel för stipendier för studieavgiftsskyldiga studenter

UHR ska utbetala medel till universitet och högskolor när det gäller ersättning för stipendier som avses i förordning (2010:718) om stipendier för avgiftsskyldiga studenter. Statistik över utbetalda stipendier, (UHR dnr 00270–2019) redovisas även till Sida. Stipendier för avgiftsskyldiga studenter vänder sig till lärosäten som fördelar stipendier till särskilt kvalificerade studenter från länder utanför EU/EES och Schweiz. Under 2019 ansökte lärosätena sammanlagt stipendiemedel för 161 531 tkr, att jämföra med de 60 276 tkr som totalt finns att fördela. Fördelningen av stipendiemedel utgår från respektive lärosätets medelstudieavgift, lärosätets antagning av avgiftsskyldiga studenter föregående läsår samt planerad antagning inför

kommande läsår. Under 2019 inkom 35 ansökningar till UHR om stipendiemedel inför läsåret 2020/2021.

Utbetalningen av medel som beviljades 2019 kommer att ske under 2020 och 2021. I **tabell 19** framgår beslutad fördelning av medel för åren 2017–2019, uppdelat på de lärosäten som beviljats medel för Stipendier för avgiftsskyldiga studenter. Ett antal lärosäten har under 2019 inte ansökt om nya medel men förfogar ännu över medel som inte förbrukats från tidigare ansökningsår.

Information om EU-samarbetet för lärare och skolledare

UHR har i uppdrag att tillhandahålla utbildningar för lärare och skolledare i syfte att stärka EU-perspektivet i den svenska undervisningen. I samverkan med EU-kommissionens och Europaparlamentets informationskontor i Sverige utbildar UHR skolambassadörer för EU. Skolambassadörernas roll är att inspirera och ge stöd i skolans övergripande arbete med aktiviteter kring EU och Europa.

Under 2019 har 59 lärare och 52 skolledare antagits till skolambassadörsutbildningen. De har deltagit i utbildningar och studieresor till Bryssel arrangerade av UHR. UHR har under 2019 även anordnat ett nätverksseminarium för 151 skolambassadörer samt 37 skolledare som utbildats mellan 2010 och 2019. Att bjuda in alla skolledare till ett särskilt program var nytt för 2019 och grundas på att det finns ett behov av att nå även dem kontinuerligt. Under året har ytterligare 15 kommuner, som tidigare inte haft skolambassadörer, tillkommit.

Under 2019 genomfördes en egeninitierad utvärdering av verksamheten för att undersöka hur verksamheten skulle kunna utvecklas och effektiviseras. Resultatet av utvärderingen kommer att implementeras under 2020.

I samband med Europadagen anordnades för tredje året i rad en filmtävling: #elevtipsarEU där elever i grundskolan och gymnasieskolan fick göra filmer på längst en minut om frågor som de vill att Sveriges Europaparlamentariker tar sig an framöver. UHR tog emot 72 bidrag och första pris var en resa till Bryssel för 6 elever i varje tävlingsklass. Fler grundskoleklasser än gymnasieklasser skickade in bidrag och de teman de lyfte var klimat, miljö, transport, mänskliga rättigheter, jordbruk, havsfrågor och fiske. I Bryssel anordnades studiebesök på bland annat Europaparlamentet, EU-kommissionen, Sveriges Kommuner och Regioner

(SKR) och Skånes regionkontor. Eleverna har sedan fortsatt sprida kunskap om EU i sina hemkommuner.

Information om rekrytering och tjänstgöring inom EU:s institutioner

Under 2019 har UHR genomfört ett flertal informationsinsatser, såväl i seminarieform som i digitala kanaler, kring möjligheter om praktik och arbete inom EU:s olika institutioner. 2019 fortsätter UHR samarbeta med nio EU-karriärambassadörer som stödjer UHR:s arbete med EU-rekryteringsinformation på lärosätena. UHR:s digitala nyhetsbrev om rekrytering inom EU:s institutioner har under 2019 nått cirka 3 000 prenumeranter vilket är i nivå med tidigare år.

UHR har arrangerat skrivarestugor på flera orter i Sverige under 2019, för att erbjuda ansökningshjälp med fokus på praktik i EU:s institutioner. Under hösten 2019 genomförde UHR en seminarieturné på nio lärosäten i samverkan med EU-karriärambassadörer. UHR genomförde under 2019 utbildning med totalt 220 deltagare, varav 145 kvinnor och 75 män, vilket är mer än en fördubbling av antalet deltagare jämfört med 2018.

Under 2019 anordnade UHR i samarbete med Sveriges ständiga representation vid Europeiska Unionen en praktikanträff för nuvarande och förre detta EU-praktikanter i Bryssel. Totalt antal deltagare var 110.

September 2019 genomförde European Personnel Selection Office (EPSO) höstens årliga nätverkskonferens med 66 deltagare från alla EU-länder i Stockholm. UHR var svenska värdar för konferensen som ägde rum i Europahuset.

I samband med EPSO:s nätverkskonferens anordnade UHR ett pilotmöte på Stockholms universitet. Syftet var att stärka dialogen och samarbete med universitetsledningarna och studie- och karriärvägledningsfunktionerna och att skapa en samarbetsmodell som kan implementeras med andra lärosätena i Sverige under 2020.

Under 2019 genomförs en egeninitierad utvärdering av verksamheten för att undersöka hur verksamheten skulle kunna utvecklas och effektiviseras. Resultatet av utvärderingen kommer att implementeras under 2020.

Eurydike

Det svenska Eurydikekontoret är en del av UHR och har två huvuduppgifter. Den ena är att bistå Utbildningsdepartementet med aktuell information om utbildningssystem och utbildningspolitik i Europa och den

Tabell 19. Fördelning av beviljade medel för stipendier till studieavgiftsskyldiga studenter

Lärosäte	Beviljade medel (tkr)		
	2019	2018	2017
Beckmans designhögskola	360	-	180
Blekinge tekniska högskola	2 132	2 997	3 784
Chalmers tekniska högskola	4 577	5 154	5 551
Försvärshögskolan	223	139	-
Gymnastik- och idrottshögskolan ¹	-	-	-
Göteborgs universitet	2 925	2 829	2 465
Handelshögskolan i Stockholm	978	1 002	933
Högskolan Dalarna	1 209	810	854
Högskolan i Borås	493	552	574
Högskolan i Gävle	703	742	732
Högskolan i Halmstad	1 945	2 028	1 804
Högskolan i Skövde	815	737	740
Högskolan Kristianstad	448	469	568
Högskolan Väst	1 815	683	-
Karlstads universitet ²	-	348	308
Karolinska institutet	1 258	1 277	1 487
Konstfack	606	589	575
Kungl. Konsthögskolan	644	627	612
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm	200	-	-
Kungl. Tekniska högskolan	7 906	8 386	8 778
Linköpings universitet	2 985	2 545	2 222
Linnéuniversitetet	3 622	4 188	3 953
Luleå tekniska universitet	725	-	-
Lunds universitet	6 338	6 813	7 196
Malmö universitet	860	930	1 066
Mittuniversitetet	402	421	508
Mälardalens högskola	671	750	748
Röda Korsets Högskola ³	-	-	292
Stiftelsen Högskolan i Jönköping	3 278	3 459	3 381
Stockholms konstnärliga högskola	950	803	394
Stockholms universitet	2 274	2 253	2 471
Sveriges lantbruksuniversitet	920	888	655
Södertörns högskola	331	331	-
Umeå universitet	1 798	1 972	2 355
Uppsala universitet	5 335	4 985	4 597
Örebro universitet	550	571	492
Summa	60 276	60 276	60 276

1. Gymnastik- och idrottshögskolan har inte ansökt om nya medel åren 2016–2019 men har fortfarande outnyttjade medel.

2. Karlstads universitet har inte ansökt om nya medel 2019 men har fortfarande outnyttjade medel.

3. Röda Korsets Högskola har inte ansökt om nya medel åren 2018–2019 men har fortfarande outnyttjade medel.

andra är att informera EU och deltagande länder om det svenska utbildningssystemet och svensk utbildningspolitik.

Eurydikenätverket består av de 28 EU-länderna samt ytterligare 10 länder¹⁵. Nätverket tillhandahåller information om utbildningssystem och utbildningspolitik i Europa samt stödjer informationsutbyte mellan länder. Detta sker dels genom en webbaserad och interaktiv europeisk encyklopedi över nationella utbildningssystem, dels genom jämförande studier, kortare faktablad, nyhetsbrev med mera. Eurydike bidrar till att följa upp både målen inom utbildningsområdet i Europa 2020 och EU:s landspecifika rekommendationer till medlemsländerna. Nätverket publicerade 15 rapporter under 2019.

Exempel på en tematisk fråga som stått i fokus under 2019 är skolans roll i att stärka elevers digitala kompetens. Rapporten visar att ungefär hälften av Europas olika utbildningssystem undervisar om digitalisering som ett separat obligatoriskt undervisningsämne. Där är Island ett av de länder med högst antal undervisningstimmar. I Sverige är undervisningen istället integrerad både i läroplanen och i andra undervisningsämnen.

Främja ökad mobilitet och ökat deltagande

För att främja ökad mobilitet och ökat deltagande i internationella samarbeten genom de olika program och verktyg som UHR erbjuder genomför myndigheten flera kommunikationsinsatser. För att öka kännedomen brett till målgrupperna i de olika utbildningssektorerna arbetar UHR med annonsering, främst genom egna sociala kanaler och i andra digitala medier. Under året har UHR genomfört digitala kampanjer riktad till högskolestudenter för att marknadsföra programmen Erasmus+ och Minor Field Studies. Kampanjen för Erasmus+ nådde ut till 315 613 studenter och kampanjen för Minor Field Studies till 255 421 studenter. I slutet av året startade UHR en annonskampanj i skolmedia riktad till lärare och skolledare för att öka kännedomen om Erasmus+ inom skolektorn. Marknadsföring i digitala kanaler har bidragit till att antalet besökare till UHR:s webbplats *Utbyten.se* ökat med 28 procent jämfört med 2018.

Genom att samarbeta med externa aktörer kan UHR effektivt nå ut till olika målgrupper. Under året har UHR arbetat för att stärka samarbetet med Myndig-

heten för yrkeshögskolan, Statens skolverk, SUHF, enskilda lärosäten samt SKR. Även andra organisationer och nätverk ser värdet av att samarbeta med UHR i frågor som rör utveckling genom internationella utbyten och samarbeten. Utöver detta har UHR en ständig dialog med svenska lärosätena om hur de och deras studenter, doktorander och personal kan ta vara på möjligheterna att få värdefull internationell kompetens och utveckla sin verksamhet genom de internationella programmen.

För att skapa intresse för att arbeta med internationella utbyten och samarbeten för att kompetens- och verksamhetsutveckling har UHR genomfört konferenser med olika teman som är kopplade till aktuella utbildningsfrågor inom respektive utbildningssektor. Mot skolektorn genomfördes bland annat en konferens på temat aktivt medborgarskap, inkludering och demokrati. För vuxenutbildningssektorn var årets konferenstema digitalisering. UHR har under året genomfört en större konferens om yrkesutbildning tillsammans med Statens skolverk och Myndigheten för yrkeshögskolan på temat kvalitet i yrkesutbildningen. I slutet av året genomförde UHR tillsammans med Göteborgs universitet och Chalmers tekniska högskolan den årliga konferensen Internationaliseringsdagarna där årets tema var hållbar internationalisering. UHR har också kontinuerligt genomfört seminarier/konferenser på temat lärandet för hållbar utveckling, där årets stora skolkonferens hade temat "Kreativitet för hållbar utveckling".

Förutom dessa större konferenser har UHR arrangerat 35 informationsmöten och deltagit i events där UHR informerat om möjligheterna till internationella utbyten och samarbeten genom de olika programmen och verktygen EPALe, eTwinning och Europass. För att fler ansökningar ska bli godkända genomfördes 25 ansökningsseminarier i syfte att stödja de som söker.

Euroguidance Sweden

Inom ramen för Euroguidance Sweden har UHR genomfört ett flertal utbildningsinsatser, dels genom föreläsningar på lärosätenas studie- och yrkesvägledarutbildningar, dels genom att erbjuda distansutbildningar kring internationell mobilitet för vägledare inom gymnasie- och högskola. Vidare har Euroguidance Sweden bidragit till kompetensutveckling för vägledare genom att finansiera studiebesök i Europa, i samarbete med Sveriges vägledarförening. På den europeiska arenan valdes Euroguidance Sweden till ordförande för Euroguidancenätverkets styrgrupp under året och

15. Norge, Island, Schweiz, Liechtenstein, Montenegro, Serbien, Makedonien, Turkiet, Bosnien-Hercegovina och Albanien

representerade nätverket vid flera internationella vägledningsevent. Det gäller till exempel den årliga IAEVG¹⁶-konferensen i Bratislava, där Euroguidance Sweden var inbjuden som en av huvudtalarna på det globala symposiet som föregick konferensen. Under året arrangerades även ett seminarium för vägledare i samarbete med Nordiska Ministerrådet.

ASEM-DUO

Programmet ASEM-DUO är ett ömsesidigt utbytesprogram mellan studenter i Sverige, Asien och Oceanien där två studenter byter utbildningsort med varandra. UHR tilldelades 1 000 tkr för ASEM-DUO 2019. Med stöd av tidigare års återkrav beviljades 14 studentpar utbyte till en summa av 1 043 tkr.

Insatser för att informera om möjligheten till nordisk utbytestjänstgöring

UHR har enligt regleringsbrev (U2018/01601/UH) i uppdrag att informera om och administrera nordiskt tjänstemannautbyte i syfte att få fler statstjänstemän att delta. Under 2019 har fyra personer deltagit i utbyten. Utbytena har pågått i mellan två och sju veckor. Såväl antalet deltagare och längden på utbytena varierar mellan olika år, såväl i Sverige som i de övriga deltagande nordiska länderna. Orsakerna till det är inte kända av vare sig UHR eller de ansvariga myndigheterna i övriga nordiska länder.

Forum för internationalisering

UHR är ordförande i *Forum för internationalisering* som haft två möten under året. Frågor kring myndighetssamverkan och samordning har varit ett återkommande tema på mötena. Detta fokus har sin grund i Internationaliseringsutredningens (SOU 2018:78) förslag om att bilda en plattform för internationalisering.

Forum har vidare avhandlat frågor som rör svensk närvaro i utlandet som bevakar högskolefrågor, uppföljning av EU-rekrytering och tjänstemannautbyte i staten samt studentmobilitet.

Under året har arbetsgruppen för migrationsfrågor fortsatt arbetet med att identifiera och avlägsna migrationsrelaterade hinder för student- och forskarmobilitet. Arbetsgruppen har under året bland annat tagit fram nya checklistor för studieintyg gällande studier på forskarnivå samt för försenade studier på grund-

ler avancerad nivå. Under året har Migrationsverket utsetts till att vara sammankallande i den ombildade arbetsgruppen för migrationsfrågor. Gruppen har bidragit till att effektivisera arbetet med att identifiera – och i förlängningen avlägsna – migrationsrelaterade hinder för student- och forskarmobilitet.

Aktiviteter kopplade till Bolognaprocessen

Under 2019 påbörjade UHR projektet ”RPL in practice (Recognition of Prior Learning)”, enligt uppdrag i regleringsbrev (dnr U2019/02962/UH). Projektet koordineras av UHR och är i huvudsak finansierat av EU-kommissionen och har en kontraktsperiod som sträcker sig från den 15 april 2019 till och med den 14 april 2021. Projektet syftar till att främja olika sätt att erkänna kompetenser för tillträde till vidare studier och tillgodoräknande genom bedömning av reell kompetens. Målsättningen är att stimulera de deltagande länderna att utveckla rutiner, processer och arbetsmetoder för bedömning av reell kompetens, RPL, som passar ländernas förhållanden genom att ta fram relevanta definitioner och bärande principer för vad som bör ingå i ett kvalitetssäkrat system för bedömning av reell kompetens. Deltagande länder är Kroatien, Sverige, Island, Österrike och Irland samt organisationen EURASHE¹⁷. Under året har två erfarenhetsutbytesseminarier hållits med representanter från deltagande länder. Vid dessa seminarier har länderna representerats av tjänstemän från ENIC-NARIC-kontor, kvalitets-säkringsorgan, NA-kontor, utbildningsministerier och representanter för universitet och högskolor.

Uppföljning och analys

I förordningen (2012:811) med instruktion för UHR framgår det att myndigheten ska ansvara för uppföljning och analys av frågor inom myndighetens verksamhetsområde.

Statistik och analys

Under 2019 har UHR, enligt uppdrag i regleringsbrevet (U2019/03949/UH), lämnat sex rapporter med antagningsstatistik till regeringen (Utbildningsdepartementet), (UHR dnr 00633–2019). UHR analyserar vår- och höstterminen vid tre tillfällen: sista anmäl-

16. International Association for Educational and Vocational Guidance (IAEVG) är en världsomspännande organisation för vägledning. Konferensen hålls årligen med deltagare från hela världen. Deltagare är vägledare, forskare samt beslutsfattare inom vägledningsområdet.

17. European Association of Institutions in Higher Education

ningsdag, första urval som gäller antagning till höstterminen samt vårterminen, och i en avslutande fördjupad analysrapport över den samlade antagningsomgången till höstens respektive vårens antagning. Den fördjupade analysrapporten innehåller dels en sammanfattning av hela antagningsomgången, dels kommentarer och analyser av trender i sökandebe- teende från 2008 och framåt. I rapporten för höstter- minen 2019 gjordes extra analyser när det gäller vad som kännetecknade äldre sökandes utbildningsval och chanser att antas och en analys av hur sökande med utländska gymnasiebetyg stod sig i konkurren- sen mot sökande med svenska gymnasiebetyg. Kurser var populärare än program bland sökande som var äldre än 25 år. När det gäller utbildningar som leder till yrkesexamen så antogs de äldre sökande oftast till lärarutbildningar. Sökande i gruppen 25–54 år antogs i minst utsträckning till den kurs eller det program de sökt till. Jämfört med höstterminen 2018 ökade antalet äldre sökande, särskilt antalet kvinnliga sökande, och andelen behöriga ökade. Andelen behöriga sökande var lägre bland sökande med utländska gymnasie- betyg än bland sökande med svenska gymnasiebetyg, men en större andel av dem som var behöriga antogs. Rapporten innehöll även en analys av sökande till de olika lärarutbildningarna. De tre stora lärarutbild- ningarna, förskole-, grund- och ämneslärare, hade sammantaget flest sökande höstterminen 2016 eller höstterminen 2017 och antalet har därefter minskat. Antalet antagna var dock betydligt fler i slutet än i början av den studerade perioden, höstterminen 2012 till höstterminen 2018.

Eurostudent VII

UHR svarar för det svenska deltagandet i den sjunde Eurostudent-undersökningen. Under våren 2019 har UHR genomfört datainsamlingen i den svenska enkät- undersökningen. Det europeiska Eurostudent-pro- jektet samlar in jämförbara data gällande den sociala dimensionen i europeisk högre utbildning sett ur ett studentperspektiv. Det innebär aspekter som påver- kar såväl övergången till högre utbildning som genom- strömningen. Projektet undersöker även internationell mobilitet. Totalt besvarade 6 084 personer enkäten som skickades ut till 30 000 studenter, en svarsfrekvens på 20 procent. Under hösten 2019 har resultatet rap- porterats in till konsortiet för Eurostudent för vidare kvalitetskontroller och analyser. I uppdraget ingår också att ta fram nationella rapporter utifrån resulta- tet, vilka kommer att publiceras under 2020 och 2021.

Rapporter om internationalisering

I rapporten *”Internationell mobilitet inom yrkesutbild- ning. Mobilitet ger utvecklingsmöjligheter för yrkesut- bildningsområdet”* redovisas en analys av de tre pro- gram som kan finansiera internationell mobilitet inom yrkesutbildning, Atlas praktik, Erasmus+ mobilitet yrkesutbildning och Nordplus junior (UHR dnr 00451–2017). Syftet med studien var bland annat att under- söka hur företrädare för utbildningsanordnare, bran- scher, arbetsgivare och myndigheter ser på yrkese- levers internationella mobilitet. Kännedomen om möj- ligheterna till internationell mobilitet var låg bland de anordnare av yrkesutbildning som besvarade enkäten.

I rapporten *Eurostudent VI – Studentmobilitet i nord- iska länder – påverkan av ekonomiska och sociala fakto- rer* redovisas en analys baserad på svaren på studen- tenkäten i den sjätte omgången av Eurostudent (UHR dnr 02055–2019). De innehåller en jämförelse mellan de nordiska länderna, när det gäller de delar av Euro- student-undersökningen som handlar om studentmo- bilitet och hur den påverkas av ekonomiska och sociala faktorer, med fokus på hinder för mobilitet.

Främjande uppgifter

I förordningen med instruktion för UHR framgår att myndigheten ska främja breddad rekrytering till hög- skolan, motverka diskriminering inom högskolan uti- från alla diskrimineringsgrunder, samt främja lika rät- tigheter och möjligheter inom högskolan.

Breddad rekrytering och breddat deltagande

Under 2019 har UHR fokuserat på att arbeta vidare med det regeringsuppdrag som myndigheten fick i regleringsbrevet för 2018 (U2017/04229/UH) att samlat synliggöra lärosätenas arbete mot sexuella trakasserier och att presentera goda exempel på detsamma. Uppdraget i åiterrapporterades kortfattat i årsredovisningen 2018 (UHR dnr 01534–2018). Upp- draget utfördes med en bred ansats och såväl lärosä- tenas, studentkårernas, de fackliga organisationernas och utsatta personers perspektiv integrerades i ana- lysen. Det samlade resultatet och analysen presente- rades i en rapport den 17 september (UHR dnr 00114–2018) samtidigt med den forskningsöversikt om före- byggande arbete mot sexuella trakasserier i akademien som Nationella sekretariatet för genusforskning vid Göteborgs universitet gjort på uppdrag av UHR (UHR dnr 00114–2018). Forskningsöversikten har översatts

till engelska för att få en större spridning. Ett av resultaten i undersökningen är att lärosätena upplever att den största utmaningen i arbetet mot sexuella trakasserier är den akademiska strukturen och kulturen. UHR drar i rapporten slutsatsen att det saknas goda exempel på heltäckande lösningar när det gäller lärosätenas arbete mot sexuella trakasserier.

Tillsammans med CSN har UHR genomfört en studie om vägen till utlandsstudier. Studien är baserad på data från CSN:s register om studiemedel, SCB-data om bakgrund och data från tre av UHR:s utbytesprogram för högre utbildning, Erasmus+, Minor Field Studies och Nordplus högre utbildning. Studien visar bland annat att de som väljer att studera utomlands i högre grad har föräldrar med högre inkomster och högskoleutbildning än de som inte studerar utomlands. Studien presenteras i rapporten *Vägen till utlandsstudier* (UHR dnr 00210–2019).

UHR har uppdragit åt Uppsala universitet att genomföra en analys av de enkätfrågor som utresande studenter inom Erasmus+ fyller i efter genomförda utlandsstudier, kombinerat med registerdata från SCB om bakgrundsfaktorer som tidigare undersökningar visat har betydelse för unga människors inställning till högre studier. Resultatet av analyserna visar ett så gott som linjärt samband mellan studentens familjebakgrund och deltagande i Erasmusprogrammet, ju högre familjens inkomst är desto högre deltagande. Familjens inkomst hade en starkare effekt på deltagandet än föräldrarnas utbildningsnivå, även om studenter med föräldrar som högst har en gymnasial utbildning är underrepresenterade. Meriter från gymnasieskolan hade ett ännu starkare samband med att delta i Erasmusprogrammet. Studenter med de högsta betygen utgjorde en nästan dubbelt så stor del av de som deltog i Erasmusprogrammet som av övriga högskolestudenter. Titeln på rapporten är *Svenska studenter i Erasmus+. Livsbanor och sociala strukturer* (UHR dnr 0247–2017).

Under 2019 har ett arbete tillsammans med SCB, Universitetskanslersämbetet (UKÄ) och CSN genomförts med en gemensam enkätstudie som fokuserar unga människors planer på högre utbildning och inställning till och kunskap om studiemedel. Den enkät som gemensamt tagits fram ersätter den enkät som SCB tidigare har använt för att fånga unga människors inställning till och planer för högre utbildning. Under 2020 kommer enkätdata att bearbetas tillsammans med registerdata om bakgrundsfaktorer. Resultaten kommer att publiceras i en gemensam rapport. Upp-

följningar med registerdata kommer att göras om två respektive fyra år.

Pilotverksamhet för bedömning av reell kompetens

UHR fick i regleringsbrevet 2016 i uppdrag att bidra till en varaktig struktur för lärosätenas bedömning av reell kompetens. Uppdraget omformulerades något i en ändring av regleringsbrevet för 2016 (U2016/03868/UH). I oktober 2016 redovisade UHR i en rapport till regeringen hur det fortsatta arbetet skulle bedrivas (UHR dnr 00300–2016). Enligt ändringen av regleringsbrevet för 2016 fick myndigheten i uppdrag att samordna en pilotverksamhet med syfte att etablera en varaktig struktur för stöd till universitets och högskolors arbete med bedömning av reell kompetens, och till lärosätenas samarbete i fråga om bedömningen.

Pilotverksamheten genomfördes med utgångspunkt i det förslag till kriterier som myndigheten den 15 september 2016 lämnade till Regeringskansliet i rapporten *Regeringsuppdrag – reell kompetens* (U2016/03868/UH). Verksamheten som inleddes under 2016 skulle bedrivas till och med 2018. Den struktur som pilotverksamheten resulterade i skulle från och med 2019 kunna användas av universitet och högskolor till stöd för verksamheten med bedömning av reell kompetens. Såväl statliga universitet och högskolor som enskilda utbildningsanordnare med tillstånd att utfärda vissa examina bjöds in att delta i pilotverksamheten.

UHR delade in arbetet i delprojekt enligt följande:

- Information och IT-stöd
- Riktlinjer, organisation och roller
- Samverkan mellan lärosäten
- Validering av utländsk slutförd akademisk utbildning, där fullständig utbildningsdokumentation saknas

Lärosätena ansökte om medel för 2017 och 2018 om totalt cirka 60 mnkr, varav cirka 26,7 mnkr betalades ut 2017 och 24,9 mnkr 2018. 23 lärosäten deltog i de olika projekten och nio lärosäten deltog i flera projekt.

På elva lärosäten finns pågående projekt som kommer att avslutas under 2020.

UHR sammanställde i april 2019 i *Slutredovisning av regeringsuppdraget Bedömning av reell kompetens* de olika projektens resultat (UHR dnr 00399–2019). Pilotverksamheten visar att Reko-projektet har bidragit till ökad samverkan mellan lärosäten inom området reell kompetens. Detta återrapporteras av till exempel Valideringsnätverk Väst, som i sina slutrapporter angivit

att de har för avsikt att godta varandras bedömningar så långt det är möjligt.

För att kunna avgöra om en person har de kompetenser som erfordras oavsett om det gäller tillträde eller tillgodoräkande, är det centralt att det medverkar bedömare från akademien i valideringsprocessen. Malmö universitet har tydliggjort detta i sin strukturerade valideringsprocess genom processbeskrivningar som avser både tillträde och tillgodoräkande. Flera andra lärosätens projekt har också haft akademins medverkan som utgångspunkt. Några av projekten anger att de har haft svårt att nå sina mål på grund av att antalet individer som har ansökt om att få sin reella kompetens bedömd är lågt. Projektresultaten visar att för att nå flera sökande behövs ett nära samarbete med regioner, Arbetsförmedlingen och andra myndigheter.

UHR anser att det återstår arbete för att få en gemensam varaktig struktur. Det heterogena och i många fall decentraliserade arbetssätt som bedrivs på lärosätena för tillgodoräkande gör det svårt att samlas kring en gemensam nationell process. Kan verksamheten med bedömning av reell kompetens kopplas till uppdrag inom breddad rekrytering och integrationsarbete kan frågan få en strategisk betydelse.

Validering av yrkeslärares kunskaper

UHR har enligt regleringsbrevet för 2016 (U2016/03725/UH) i uppdrag att samordna valideringsprocessen för särskild behörighet för sökande till yrkesläro- utbildning. Som en del av uppdraget har UHR fortsatt rekrytera de yrkesexperter som samtliga lärosäten ska använda som bedömare vid validering av de sökandes yrkeserfarenhet och yrkeskompetens inom sökt ämne/sökta ämnen. Det finns 127 bedömare samlade i UHR:s bedömarbank.

Under 2017 insåg UHR behovet av en gemensam digital plattform för att kunna uppnå den transparens som uppdraget kräver och därmed långsiktigt säkerställa transparens och likvärdighet i valideringsprocessen. UHR implementerade det digitala valideringsverktyget *YRK-Valda* våren 2018 och det har visat sig vara värdefullt för att uppnå transparens, synliggöra kvarvarande olikheter och kunna kvalitetssäkra lärosätenas valideringsarbete. Samtliga utförda valideringar finns nu tillgängliga i ett gemensamt ärendearkiv och därmed enkelt tillgängliga för UHR, berörda lärosäten, bedömare och andra intressenter. Ärendearkivet möjliggör granskning och fungerar som stöd för bedömare och kartläggare. Även den numera digitala bedömar-

banken, är integrerad i YRK-Valda för sökning av och matchning mot lämpade bedömare.

UHR har utvecklat ett utbildningsmaterial för bedöm- are under arbetet med att kvalitetssäkra rekryte- rade bedömare och utförda bedömningar och säker- ställa att samtliga bedömare får samma utbildning i rådande regelverk och riktlinjer. Från och med 2019 är detta material obligatoriskt att ta del av för en bedö- mare. Under året har UHR tillsatt en arbetsgrupp som består av bedömare, kartläggare på lärosäten, akade- miker specialiserade inom området för validering, Sta- tens skolverk och tillfälligt inbjudna experter. Under hösten har gruppen fortsatt arbeta på en modell för yrkesvalidering, med riktlinjer, stödmanualer och mallar för ökad nationell likvärdighet i hela processen.

UHR har fortsatt att organisera samarbetet och utvecklingsarbetet i och med nätverket Yrksam¹⁸, där deltagarna träffats och diskuterat validering under fyra heldagsmöten det gångna året. UHR genomför vidare ett möte med ett femtiotal branschrepresen- tanter och ett med de ansvariga för verksamheten på lärosätena under november månad.

År 2019 betalade UHR ut bidragsmedel på 8 218 tkr till de tio lärosäten som ger yrkesläro-utbildning. Bidra- get för genomförd validering av en sökande uppgick till 6 260 kr. Totalt utfördes 1 313 valideringar under 2019. Se **tabell 20** för jämförelser med tidigare år. Från och med 2018 är lärosätena skyldiga att återrapportera sina kostnader för valideringsarbetet och hur erhål- let bidrag nyttjats. UHR delredovisade uppdraget till regeringen (Utbildningsdepartementet) 28 juni 2019 (UHR dnr 00018–2019).

Insatser för nationella minoriteter

På webbplatsen uhr.se finns översättningar av myn- dighetsinformation på finska, meänkieli, nordsa- miska, romani chib och jiddisch och information om nationella minoriteter och dess rättigheter. På webb- platsen Studera.nu finns information på alla fem natio- nella minoritetsspråken med varieteter och i början av året lanserades en ny sida med information om natio- nella minoriteter, på webbplatsen uhr.se. UHR:s kort- filmer på de nationella minoritetsspråken lulesamiska, sydsamiska, nordsamiska, meänkieli och finska finns på UHR:s webbplatser och myndighetens YouTube-ka- nal. UHR har uppmärksammat de nationella minorite- ternas nationaldagar på uhr.se.

18. Det gemensamma nätverket för yrkesvalidering, där såväl repre- sentanter för de lärosäten som ger yrkesläro-utbildning, från Sta- tens skolverk, från Myndigheten för yrkeshögskolan som UHR deltar.

UHR har deltagit i samrådsmötena med de nationella minoriteterna i februari och oktober. I maj deltog UHR i samernas samrådsmöte i Kiruna.

Under våren anordnade UHR tillsammans med SUHF ett seminarium för högskolan om de nationella minoriteterna, *Nationella minoriteter och högskolan – vad är nästa steg?*. Inbjudna var dels de fem lärosätena som idag erbjuder utbildning i de nationella minoriteternas språk och kultur, Stockholms universitet, Södertörns högskola, Umeå universitet, Lunds universitet och Uppsala universitet. Utöver dessa fem deltog även högskolan i Gävle, Stiftelsehögskolan i Jönköping, Högskolan Väst, Kungl. Tekniska högskolan (KTH), Länsstyrelsen samt representant från Utbildningsdepartementet. Sammanlagt uppgick deltagarantalet till 35 personer.

På inbjudan av Regeringskansliet deltog UHR i Europarådets landbesök den 11 oktober.

Myndigheten har i uppdrag att följa upp, analysera och redovisa sina internt och externt riktade insatser utifrån minoritetspolitikens mål. Uppdraget har redovisats till Länsstyrelsen i Stockholms län och Sameetinget (UHR dnr 00020–2019).

Högskoleprovet

Avgiften för högskoleprovet regleras i högskoleförordningen (1993:100) och är 450 kr sedan 1 december 2014. Enligt fördelning angiven i regleringsbrevet 2018 för UHR får lärosätena 270 kronor av avgiften för genomförandet av provet och UHR 180 kronor för konstruktion, rättning, utvecklingsarbete med mera.

År 2019 anmälde sig 119 146 för att skriva högskoleprovet. Se **tabell 21** för jämförelser med tidigare år. Antalet som genomför högskoleprovet är i regel färre än antalet anmälda och 2019 var det 98 478 personer¹⁹ som skrev provet. Antalet anmälda till högskoleprovet ökade hösten 2019 efter flera års nedgång. Att antalet anmälda ökade hösten 2019 är sannolikt ett tecken på att intresset för högre utbildning ökar efter flera års nedgång och trendbrottet kom i april med ökningen av antalet anmälningar till höstens högskoleutbildningar. För hela 2019 är dock antalet anmälda färre än 2018. UHR har under året genomfört provet vid fem prov-

19. Från och med 2019 så inkluderas även deltagare som genomför det anpassade provet

Tabell 20. Antal valideringar till yrkeslärarutbildning

Lärosäte	2019	2018	2017
Göteborgs universitet	209	169	152
Högskolan Dalarna	78	83	82
Högskolan Kristianstad	94	83	83
Högskolan Väst	48	53	41
Karlstads universitet	144	118	136
Linköpings universitet	106	125	72
Linnéuniversitetet	119	105	80
Malmö universitet	85	61	105
Stockholms universitet	320	352	338
Umeå universitet	110	80	54
Summa	1 313	1 229	1 143

Tabell 21. Högskoleprovet

	2019	2018	2017
Antal anmälningar	119 146	125 679	132 448
varav kvinnor	60 447	63 922	67 762
varav män	57 671	60 681	63 532
varav okänt ¹	1 208	1 076	1 154
Totalkostnad för UHR (tkr)²	30 973	30 134	26 630

1. Personer som saknar svenskt personnummer.
2. Exklusive tjänsten högskoleprovsanmälan.

orter utomlands. Högskoleprovet har även genomförts i UHR:s regi vid Stiftelsen Högskolan i Jönköping.

Kostnaden för högskoleprovet har ökat under 2019 på grund av den fortsatta hanteringen att förhindra fusk vid genomförandet av högskoleprovet. Bland annat har UHR kuverterat varje provhäfte och till hösten 2019 även tagit fram två versioner av ett av de två kvantitativa provpassen. Övriga provpass, bestående av ett kvantitativt och två verbala, var exakt samma för alla skrivande.

Att kuvertera, ta fram provvarianterna av delprovet, trycka dem och distribuera proven efter särskilda anvisningar har gett ökade kostnader. Hanteringen av rättningen kräver stora resurser liksom de tekniska analyserna som har genomförts i samband med rättningen och normeringen av provet. Arbetet efter de tekniska analyserna har krävt resurser på myndigheten.

Intäkterna har minskat då antalet skrivande är färre, UHR får 180 kr per anmälan, det tillsammans med ökade kostnader innebär att mellanskillnaden har finansierats med förvaltningsanslag.

Diagram 1 visar totalt antal genomförda högskoleprov och åldersfördelningen i grupperna yngre respektive äldre än 25 år. Majoriteten av de skrivande är under 25 år.

Högskoleprovet administreras via webbtjänsten System HP. Systemet består av delsystemen HP-anmälan och HP-admin. I HP-anmälan görs anmälan till högskoleprovet, anmälningsavgiften betalas och provresultat visas. HP-admin används av handläggare på lärosäten för administration av salar, vakter och skrivande. Systemet utvecklas under 2020 för att lanseras i en ny version.

Efter vårens prov beslutade UHR med stöd av 7 kap 21 § högskoleförordningen att stänga av en provdeltagare från deltagande i provet under en period om två år från 6 april 2019²⁰. Lunds universitet polisanmälde händelsen i enlighet med 41 § UHR:s föreskrifter om högskoleprovet.

I samband med högskoleprovet våren 2018 genomförde Ekobrottsmyndigheten i samverkan med polisen ett större tillslag på ett flertal platser i Sverige. Tillslaget var kopplat till omfattande organiserat fusk vid högskoleprovet. Med stöd av uppgifter som gjorts tillgängliga om fusket från Ekobrottsmyndighetens tillslag har UHR under 2019 tagit beslut om att återkalla högskoleprovsresultat för 120 provdeltagare. Av dessa avsåg 47 resultat från våren 2017, 35 resultat från hösten 2017 och 41 resultat från våren 2018.²¹ I sju fall fann UHR inte skäl att ändra tidigare beslut om resultat.

I 28 fall har provdeltagare valt att överklaga UHR:s beslut om att återkalla högskoleprovsresultat²². I de 24 fall som har avgjorts av förvaltningsrätten i Stockholm har domstolen avslagit överklagan. I 12 fall har ärenden gått vidare till Kammarrätten. Fyra ärenden har beviljats prövningstillstånd.

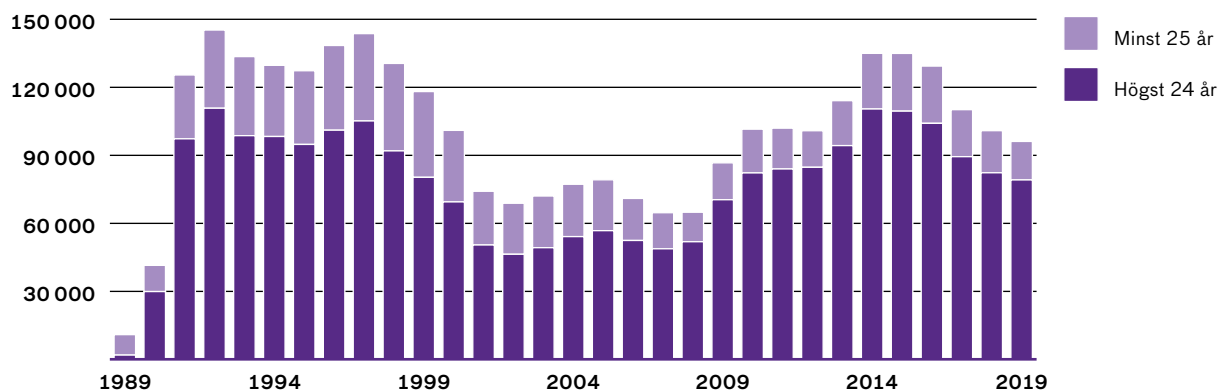
UHR har under året varit fortsatt behjälplig i Polismyndighetens utredningar i ärenden relaterade till tillslaget våren 2018. ■

20. Dnr 3.5.2-00832-2019

21. Tre provtagare blev alltså av med resultat från både vår- och höstprovet 2017.

22. Därtill har två av de som dömdes i Norrköpings tingsrätt valt att överklaga återkallandet av deras högskoleprovsresultat till förvaltningsrätten. Även i de fallen har förvaltningsrätten i Stockholm avslagit överklagan. Kammarrätten i Stockholm meddelade ej prövningstillstånd i det fall som överklagades.

Diagram 1. Antal gjorda högskoleprov 1989–2019, fördelade efter provdeltagarnas ålder.

Övriga regeringsuppdrag

Jämställdhetsintegrering

Enligt UHR:s instruktion, förordning (2018:5), har myndigheten i uppgift att integrera ett jämställdhetsperspektiv i sin verksamhet. Av regleringsbrev för budgetåret 2019 framgår att UHR ska redovisa resultatet av de jämställdhetsintegrerande åtgärder som myndigheten genomfört för att verksamhet ska bidra till att uppnå målen för jämställdhetspolitiken (U2018/01601/UH, 2018-12-20).

Myndigheten har även fortsatt att marknadsföra undervisningsmaterialet "Välkommen till högskolan!" gentemot lärosäten, skolor och skolmyndigheter. Materialet består av film, lärarhandledning och övningar för vägledare och lärare inom grundskola och högskola och syftar till att bredda rekryteringen och minska könsbundna studieval till högskolan.

UHR har påbörjat en översyn av upplägget för tematiska Eurostudentrapporter med målsättningen är att de ska få ett tydligare jämställdhets- och likabehandlingsperspektiv.

Myndigheten har påbörjat framtagandet av en modell för insamling och analys av könsuppdelad statistik för olika typer av ärenden som rör bedömning av utländsk utbildning. Syftet är att undersöka om det finns skillnader i handläggningen med avseende på kön i hur myndigheten bedömer ärenden och ger utlåtande. Från och med 2020 kommer modellen vara en del av verksamhetens årliga systematiska uppföljningar.

UHR har internt undersökt behov av utveckling av den internationella programverksamheten. Undersökningen resulterade i utveckling av en checklista för externa möten samt under hösten 2019 kartläggning och analys av deltagare utifrån kön i UHR:s bedömarpool och de internationella programmen Erasmus+ och Atlas praktik. Analysen visade att deltagarna i bedömarpoolen och Erasmus+ hade en jämn könsfördelning, däremot hade Atlasprogrammet en lägre andel män.

Myndigheten har även kartlagt kvaliteten i utförd telefonsupport, som handläggare ger sökande, utifrån ett likabehandlingsperspektiv. Resultatet av kartläggningen är att bemötandet vid de granskade samtalen inte skiljde sig åt utifrån ett likabehandlingsperspektiv.

Bistå i framtagandet av stödmaterial

UHR ska enligt uppdrag i regleringsbrevet 2018 (U2017/04229/UH) bistå Statens skolverk i arbetet med att ta fram stödmaterial till en kartläggning av nyanlända elever i gymnasieåldern. Ingen aktivitet har skett i uppdraget under 2019 på grund av att Statens skolverk inte har initierat någon aktivitet under 2019.

Främjande av lärosätenas användning av lokalt beslutade urvalsgrunder

I juli 2018 fick UHR enligt regleringsbrevet (U2018/03177/UH) i uppdrag att främja universitets och högskolors användning av lokalt beslutade urvalsgrunder samt stödja lärosätena i arbetet med att utveckla sådana urvalsgrunder. UHR ska vidare bedöma om det finns behov av föreskrifter om lokalt beslutade urvalsgrunder.

Uppdraget redovisades i årsredovisningen för 2018. Hösten 2018 skickade UHR en enkät till samtliga lärosäten i syfte att identifiera goda exempel av lärosätenas användning av sådana urvalsgrunder, deras behov av stöd samt eventuellt behov av föreskrifter. I syfte att sprida exempel på lärosätenas arbete med lokala urvalsgrunder har UHR publicerat en förteckning över de lokala urvalsgrunder som används till olika utbildningar och lärosäten på uhr.se. På NUAK-konferensen 2019 presenterade Uppsala universitet och Lunds universitet sitt arbete med lokala urvalsgrunder. För att stödja lärosätena i arbetet med lokala urvalsgrunder har UHR tagit fram lathundar och checklistor som kan underlätta det systemadministrativa arbetet i antagningssystemet NyA, vilka finns tillgängliga på uhr.se och som presenterades vid NUAK 2019. UHR gör bedömningen att det i nuläget inte finns behov av föreskrifter om lokala urvalsgrunder.

Utveckling av ett nationellt behörighetsprov och en försöksverksamhet

Myndigheten fick i regleringsbrevet för 2018 (U2018/03177/UH) i uppdrag att förbereda inför utvecklingen av ett nationellt behörighetsprov för grundläggande behörighet och genomförandet av en försöksverksamhet med ett sådant prov enligt förordning (2018:1510) om försöksverksamhet med behörighetsprov för tillträde till högskoleutbildning.

Uppdraget rapporterades i januari 2019 (UHR dnr 00917–2018, Förberedande uppdrag inför utveckling av ett nationellt behörighetsprov och en försöksverksamhet). UHR konstaterade att det är en stor utmaning att utveckla och förvalta ett behörighetsprov och föreslog två pilotomgångar för att utpröva provkonstruktion, genomförande och rättning av provet samt säkerställa att provet mäter rätt kompetenser. UHR konstaterade vidare att myndigheten saknar kompetens att utveckla ett behörighetsprov och att behovet av att inhämta extern kompetens därmed är stort.

UHR:s preliminära kostnadsberäkningar visade att ett framtagande av provet skulle medföra kostnader på mellan 55 och 65 miljoner kronor för utveckling och omkring 30 miljoner SEK i ett förvaltningsläge. UHR beräknade att ett införande skulle kunna vara möjligt under våren 2025.

Uppdrag att utreda en modell med högre krav för särskild behörighet

Myndigheten ska enligt uppdrag i regleringsbrevet 2018 (U2018/03177/UH) utreda och föreslå hur en modell med högre krav för särskild behörighet skulle kunna utformas. I uppdraget ingick att kartlägga studenternas jämförelsetal och betyg i de kurser som krävs för särskild behörighet vid ett antal utbildningsprogram samt att analysera sambandet mellan betyg och studenternas prestationer och avhopp. Vidare ska UHR föreslå hur en modell med högre krav för särskild behörighet skulle kunna utformas, analysera för- och nackdelar med högre behörighetskrav, beskriva konsekvenserna av dessa, samt lämna nödvändiga författningsförslag.

Kartläggningen och analysen utgick från sökande till de tio största utbildningarna som leder till yrkesexamen. Studien innefattade sökande med gymnasieexamen utfärdad i enlighet med gymnasieskola 2011. Fyra modeller med högre krav för behörighet togs fram och utifrån detta genomfördes simuleringar av hur sökande och antalet antagna påverkas av de höjda kraven. I samverkan med UKÄ gjordes avhoppsanalyser samt studier för hur studentpopulationen påverkas av de höjda kraven. De genomförda simuleringarna visar generellt att antalet avhopp minskar, poängproduktionen ökar, det blir mer homogena studentgrupper och ett minskat antal behöriga sökande och antagna.

I arbetet har tagits i beaktande att studenterna ska vara bättre förberedda för högskolestudier än vad som är fallet idag, att antalet avhopp bör minska samt att

studenternas poängproduktion bör öka. I simuleringarna framkommer att det som ger den största effekten i den riktningen är att höja det särskilda betygskravet till betyg C i kurser som krävs för särskild behörighet och/eller ge möjlighet att införa särskilda behörighetskrav i Engelska kurs 6 samt Svenska kurs 3 med betygskrav C.

Uppdraget har genomförts i nära samverkan med Statens skolverk och UKÄ.

Uppdraget redovisades till regeringen (Utbildningsdepartementet) den 29 maj 2019 (UHR dnr 00919–2018, Uppdrag att utreda en modell med högre krav för särskild behörighet) och hade dessförinnan stämts av med Utbildningsdepartementet.

Försöksverksamhet med viktade högskoleprovresultat

UHR har enligt regleringsbrevet 2018 (U2018/03177/UH) i uppdrag att genomföra en försöksverksamhet där viktade resultat från högskoleprovets två delar används enligt förordningen (2018:1511) om försöksverksamhet med viktat högskoleprovresultat vid urval.

Enligt uppdraget ska pilotverksamheten bedrivas vid urval till utbildning som påbörjas under perioden 1 juni 2019–31 maj 2021. Vid urvalet till höstterminen 2019 tillämpades viktning på utbildning som leder till civilingenjörsexamen, med en tillåten viktning på 75/25.

En intresseanmälan om deltagande gick ut till samtliga lärosäten. Chalmers tekniska högskola, Lunds universitet, Luleå tekniska universitet, Karlstads universitet, Uppsala universitet och Umeå universitet meddelade intresse och var också de lärosäten som deltog i pilotverksamheten höstterminen 2019. Samtliga deltagande lärosäten valde att ge den kvantitativa delen störst vikt.

Från och med urvalet till vårterminen 2020 lyfts ytterligare tio utbildningar in i pilotverksamheten. Förutom 75/25 ges en möjlighet att tillämpa en viktning på 60/40.

En analys av utfallet i urvalet höstterminen 2019 påbörjades under hösten 2019. Analysen görs av UHR i samarbete med de lärosäten som deltagit i pilotverksamheten. Uppdraget ska slutredovisas till regeringen (Utbildningsdepartementet) senast den 1 december 2023. Redovisningen ska innehålla en uppföljning av om syftet med viktade högskoleprovresultat har uppfyllts och en konsekvensbeskrivning av ett eventuellt införande av viktade högskoleprovresultat.

Sprida goda exempel för att motverka diskriminering av studenter med funktionsnedsättning

Regeringen gav i regleringsbrevet för 2018 (U2018/02608/UH) UHR uppdraget att sprida goda exempel på genomförda åtgärder för att motverka diskriminering av studenter med funktionsnedsättning och öka tillgängligheten för dessa inom universitet och högskolor. Uppdraget redovisades till regeringen (Utbildningsdepartementet med kopia till Socialdepartementet) den 28 juni 2019 (UHR dnr 00847–2018).

UHR sammanställde under 2019 en rapport med titeln *En högskola för alla*. Goda exempel som ökar tillgängligheten och motverkar diskriminering av studenter med funktionsnedsättning (UHR dnr 00847–2018). Samlingen består av 53 exempel som lärosätena och andra myndigheter har bidragit med enligt kriterier från UHR om vad som kännetecknar ett gott exempel. Spridningen av de goda exemplen kommer att ske brett via Twitter, UHR:s nyhetsbrev, riktade utskick till relevanta målgrupper inom och utanför högskolan samt till registrator vid samtliga lärosäten och andra myndigheter med ansvar inom området. Det har även varit en artikel i Universitetsläraren och UHR kommer även att presentera samlingen på nätverksträffar och andra forum av relevans.

Information om vägar till lärar- och förskolläraryrkena

På uppdrag av regeringen (U2017/04136/UH, U2017/04229/UH, U2017/05023/BS) har UHR under året genomfört informationsinsatser som tydliggör vägarna in i lärar- och förskolläraryrkena respektive lärar- och förskolläraryrkenutbildningarna. Uppdraget har genomförts i samverkan med Statens skolverk.

I mitten på februari lanserades den nya Lärarutbildningsguiden och i samband med lanseringen startade en digital kampanj innehållande annonser på utvalda webbplatser samt sponsrade inlägg i sociala medier. Kampanjen pågick inför sista anmälningssdag till höst- och vårtermin under perioden 15 februari –15 april samt 15 augusti–15 oktober 2019. Kampanjinnehållet visades cirka 6 miljoner gånger både vår och höst samtidigt som antal länkklick låg på cirka 40 000 båda kampanjomgångarna. Kommunikationsmålet för både lärarutbildningsguiden och kampanjen har under 2019 varit att öka kännedomen om och öka intresset för de kortare, kompletterande utbildningsvägarna.

Enligt resultat för de mätpunkter som satts för guiden så har den nya lärarutbildningsguiden haft 195 000 besök, vilket är en ökning med 72 procent jämfört med 2018 års webbsidor om lärarutbildning på Studera.nu.

Den digitala kampanjen har bidragit till mer än en tredjedel av besöken, där webbsidorna som beskriver kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) och Yrkeslärarutbildning haft flest besök. Antal förstahandssökande till KPU har ökat med 4 procent till höstterminen 2019 och med 9 procent till vårterminen 2020 medan antalet förstahandssökande till Yrkeslärarutbildningen ökat med 13 procent till höstterminen 2019 och med 23 procent vårterminen 2020, vilket tyder på ett ökat intresse för dessa kortare utbildningsvägar.

Uppdraget redovisades till regeringen (Utbildningsdepartementet) den 11 oktober 2019 (UHR dnr 00019–2019).

Uppdrag att samordna stipendiesamarbete

UHR har enligt regleringsbrevet 2018 (U2018/02608/UH) i uppdrag att planera inför, implementera och samordna ett stipendieprogram för högskolestudenter mellan Sverige och Kina. UHR har under året haft dialog med Utbildningsdepartementet om hanteringen av uppdraget. Däremot har UHR inte gått vidare med samarbetet med den kinesiska samarbetspartnern Chinese Scholarship Council (CSC). Utbildningsdepartementet måste först besluta hur eller om processen ska föras framåt samt om eventuella medel för stipendieprogrammet. Dessutom måste det beslutas vilken roll UHR ska ha i framtagandet av en bilateral överenskommelse utifrån det memorandum of understanding som undertecknades i juni 2017, innan UHR kan gå vidare med detta.

Intäkter och utgifter högskoleprovet

UHR ska enligt regeringsuppdrag (U2018/01601/UH) följa upp och redovisa intäkter och kostnader för högskoleprovet 2019. Uppdraget ska redovisas till regeringen (Utbildningsdepartementet) 29 mars 2020.

Nationella betygss databasen Beda

Myndigheten ska enligt tillägg i regleringsbrevet (U2019/00578/UH) vidta förebyggande åtgärder för att bygga ut BEDA med utgångspunkt i förslaget i Statens skolverks förstudie "Förstudie om betygss databas för rätten till behörighetsgivande utbildning inom Komvux". Enligt uppdraget har förberedelserna gjorts med utgångspunkt i UHR:s juridiska förstudie om förutsättningar att utöka Beda. UHR har påbörjat förberedelser för att förse den kommunala vuxenutbildningens antagningsverksamhet med de betygstyper som redan idag samlas in samt med ytterligare betygstyper som föreslås i uppdraget. UHR har även påbörjat

att utreda funktioner som gör det möjligt att lämna ut information om betyg till fler aktörer.

Utlysning av kvalitetsmedel

I juni 2018 fick UHR ett tilläggsdirektiv i regleringsbrevet (U2018/02608/UH) för utlysning av projektmedel för att utveckla formerna för distansundervisning och distanspedagogik. Uppdraget fanns dock inte med i det regleringsbrev som beslutades i december 2018. Uppdraget återkom den 27 juni 2019, i ändring av myndighetens regleringsbrev för budgetåret 2019 (U2019/02336/UH).

UHR hämtade i samverkan med Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) in synpunkter på utlysningens inriktning och utformning genom webbenkät och genom en hearing med berörda aktörer under hösten 2018. Information om utlysningen gick ut i juli 2019 och sista ansökningsdatum för lärosäten och yrkeshögskolor i oktober 2019. Därefter genomfördes en bedömningsprocess med intern bedömning och därefter extern granskning. En referensgrupp med representanter för sektorerna och MYH granskade föreslagna ansökningar med hänsyn till regeringens intentioner i uppdraget. Medel till beviljade projekt betalades ut i december.

77 projektansökningar inkom varav 44 från lärosäten och 33 från yrkeshögskoleanordnare. Sammantaget söktes medel för drygt 52 miljoner kronor. UHR fördelade totalt 9 518 585 kr till totalt 11 projekt efter avräkning av direkta och indirekta kostnader för att genomföra utlysningen.

Kartläggnings- och informationsinsatser inom Kulturskoleklivet

Enligt ett särskilt regeringsbeslut 2018 (U2018/00410/UH) ska UHR och Statens kulturråd under perioden 2018–2020 kartlägga kulturskolans kompetensbehov liksom utbudet av högskoleutbildningar av relevans för kulturskolan. Myndigheterna ska även informera

om aktuellt utbildningsutbud och samordna fortsatt utbyte mellan lärosäten och avnämare.

Detta har UHR gjort via informationssidor på webbplatsen Studera.nu, men också med hjälp av träfflistor från funktionen Hitta och jämför på samma webbplats. Filtrering av aktuellt utbud per termin har kunnat visas på Antagning.se med utgångspunkt i lärosätenas egen uppmärkning, så kallad taggning.

För att nå ut till målgruppen konstnärligt utbildade har UHR under året tillsammans med Statens kulturråd genomfört två annonskampanjer i sociala medier för att inspirera och informera om möjligheten att komplettera sin utbildning med pedagogik för kulturskolan. Insatsen har resulterat i närmare 32 000 besök på Studera.nu/kulturskola, varav 13 500 användare sett filmer eller gått vidare till Antagning.se respektive högskolornas egna webbplatser.

UHR bedömer att insatserna dels skapat en medvetenhet om utbudet av befintliga och nya utbildningar (utvecklade inom ramen för Kulturskoleklivet), dels skapat ett engagemang för kulturskolan bland verk samma pedagoger och gruppen konstnärer.

Uppdraget delrapporterades till regeringen (Utbildningsdepartementet och till Kulturdepartementet) den 20 december 2018 (UHR dnr 00180–2018). Slutredovisning av uppdraget ska göras senast den 30 december 2020.

College of Europe

UHR har i uppdrag enligt regleringsbrevet 2019 (U2018/01601/UH) att dela ut stipendier till svenska studenter antagna vid College of Europe. Till läsåret 2019/2020 antogs sex svenska studenter till colleget, av dessa valde fyra att tacka ja till utbildningen och till stipendiet. Varje student tilldelades ett stipendium på 105 tkr. UHR bidrog även med 5 tkr till ett event om Sverige som de svenska studenterna läsåret 2018/2019 genomförde. Bidraget täckte omkostnader i samband med eventet. ■

Kompetensförsörjning

Attrahera och rekrytera

Under 2019 har 35 nya medarbetare börjat på myndigheten i olika anställningsformer, 20 kvinnor och 15 män. Vanligtvis tillämpas tillsvidareanställning som föregås av provanställning. I vissa fall tillämpas tidsbegränsade anställningar, exempelvis vid arbetstoppar och när myndigheten under en begränsad tid behöver specifik kompetens eller extra stöd.

UHR:s bedömning är att kompetensförsörjningen under året har fungerat väl och bidragit till att verksamhetens mål kunnat uppnås. Vissa kompetenser är svårare att rekrytera, det gäller främst viss personal inom IT.

Medelantalet anställda var 338 medarbetare i januari 2019. Under året har antalet anställda minskat och i december 2019 var medelantalet 317 medarbetare. Medelantalet anställda på helårsbasis minskade under året med 5 medarbetare till 326 för helår 2019 jämfört med 331 medarbetare i medelantal för helår 2018. Minskningen av antalet medarbetare kan främst häröras till bedömningsverksamheten.

Behålla och utveckla

Medarbetarundersökningen som genomfördes hösten 2018 på myndigheten har följts upp under 2019, både på avdelnings- och enhetsnivå. En myndighetsgemensam handlingsplan har utarbetats med fokus på tre utvecklingsområden: samsyn och tydlighet kring UHR:s uppdrag, kommunikation samt samverkan och samarbete.

Årligen samlas samtliga medarbetare på UHR till en gemensam myndighetsdag. Temat 2019 var utformat kring UHR:s vision: *Utbildning, utbyte, utveckling – för alla som vill vidare*. Ett stort fokus under dagen lades på digitalisering. Medarbetarna fick även träffa ministern för högre utbildning och forskning och ordförande i UHR:s styrelse.

Introduktion av nyanställda

Under året har UHR genomfört introduktionsutbildning för nyanställda medarbetare. Syftet är att nya medarbetare ska välkomnas på ett strukturerat sätt samt få information om UHR:s verksamhet. Alla nyanställda deltar också i en förvaltningsrättslig utbildning

med fokus på offentlighet och sekretess samt har en individanpassad introduktionsplan.

Kompetensväxla och avveckla

Under 2019 har totalt 53 personer avslutat sina anställningar inklusive tidsbegränsade anställningar, 30 kvinnor och 23 män, varav 2 har varit pensionsavgångar. Under 2019 förekom inga ärenden till personalansvarsnämnden. Två medarbetare har sagts upp på grund av arbetsbrist.

Arbetsmiljö

Under året har alla chefer genomgått en arbetsmiljöutbildning. En skyddsronde har genomförts på kontoret i Stockholm under hösten och arbetet har påbörjats med att åtgärda de brister som har framkommit. Med anledning av att antalet nya medarbetare i Visby har ökat har en större ergonomigenomgång genomförts under året. Medarbetarna har även erbjudits personlig återkoppling i samband med ergonomigenomgången. Vid behov erbjuds ergonomiska hjälpmedel och terminalglasögon. UHR erbjuder friskvårdsersättning med 2 500 kronor per helårsanställd.

Arbete mot diskriminering

På UHR råder nolltolerans mot trakasserier. Som en del i det systematiska arbetet mot diskriminering ges information till samtliga nyanställda. Informationen omfattar även hur anmälan om eventuella trakasserier eller kränkande särbehandling ska göras och hur ärendet sedan följs upp.

Lönekartläggning

Arbetet med att jämföra kvinnors och mäns löner genomfördes under året. Lönekartläggningen resulterade i justering av tre medarbetares löner.

Beredskapsjobb i staten

UHR har redovisat till Statskontoret hur myndigheten under 2019 har bidragit till regeringens satsning om moderna beredskapsjobb. Myndigheten har under denna period anställt två personer varav en har fått tillsvidareanställning på UHR.

Omlokalisering

UHR fick den 31 augusti 2017 i uppdrag av regeringen att omlokalisera 15 årsarbetskrafter till Visby (U2017/03462/UH). Styrelsen fattade beslut den 29 november 2017 och uppdraget slutredovisades till regeringen den 1 november 2018 (UHR dnr 00681–2017). Antalet tjänster som omlokaliserades uppgick inte till de 15 årsarbetskrafter som regeringen beslutat om. Den 20 februari 2019 gav styrelsen generaldirektören i uppdrag att säkerställa rätt bemanning i Visby, vilket genomfördes under våren och sommaren 2019. I samband med detta valde två personer att lämna sina anställningar på UHR. Uppdraget är nu genomfört på det sätt som regeringen beslutat.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron har ökat något jämfört med föregående år samtidigt som långtidssjukfrånvaron har minskat något. Ökning har skett i den äldre åldersgruppen och bland männen. Kvinnors sjukfrånvaro är dock sammanlagt högre. Myndighetens anställda utgörs av 68 procent kvinnor och 32 procent män.

UHR arbetar proaktivt tillsammans med företagshälsovården i syfte att förebygga sjukfrånvaro genom bland annat samtalsstöd, erbjudande om vaccination samt ergonomisk rådgivning. Myndigheten har ett nära samarbete med företagshälsovården och i vissa fall med andra aktörer i syfte att underlätta för medarbetare att komma tillbaka i arbete. ■

Tabell 22. Sjukfrånvaro

	2019	2018	2017
All personal	5,1%	4,7%	4,7%
varav långtidssjukskrivna 60 dagar eller längre	51,7%	53,5%	49,9%
Kön			
Kvinnor	5,8%	5,8%	5,8%
Män	3,6%	2,2%	2,2%
Ålder			
Yngre än 30 år	2,3%	2,3%	3,5%
30–49 år	4,0%	4,3%	4,9%
50 år eller äldre	7,1%	5,7%	4,5%

Uppgifterna i tabellen visar procentuell sjukfrånvaro för respektive grups totala arbetstid.

Finansiell redovisning

Årets ekonomiska resultat utgör ett underskott om 11 697 tkr i den avgiftsfinansierade verksamheten. Underskottet i antagningsverksamheten är enligt styrelsens intentioner vid beslut om avgifter. Det ackumulerade resultatet i den avgiftsfinansierade verksamheten uppgår vid årsskiftet 2019/20 därmed till 22 757 tkr.

I samband med nytt regleringsbrev den 27 juni 2019 fick UHR ytterligare två uppdrag och förvaltningsanslaget ökade med 15 000 tkr. De två uppdragen gällde den nationella betygsdatabasen Beda och medel för distansutbildning. Av myndighetens totala anslag om 193 920 tkr återstår 3 137 tkr som förs över till nästkommande år.

Underskottet för högskoleprovet år 2019 uppgår till 9 245 tkr vilket finansierats av myndighetens förvaltningsanslag tillsammans med 2017 års underskott som uppgår till 3 101 tkr.

Under 2019 har en nedskrivning av ett IT-stöd avsett för reell kompetens gjorts om totalt 5 709 tkr.

UHR:s intäkter för bidrag uppgår till 62 698 tkr vilket är i nivå med 2018 då intäkterna uppgick till 62 870 tkr.

Myndighetens hyreskostnad för lokaler har ökat 2019 jämfört med 2018 till följd av nya avtal.

Driftkostnad per årsarbetskraft har minskat från 1 698 tkr 2018 till 1 651 tkr 2019. ■

Resultaträkning

Resultaträkning (tkr)	Not	2019	2018
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	191 730	191 691
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	224 544	226 839
Intäkter av bidrag	3	62 698	62 870
Finansiella intäkter	4	189	321
Summa		479 161	481 721
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-232 899	-232 324
Kostnader för lokaler		-27 824	-21 416
Övriga driftkostnader	6	-204 818	-210 139
Finansiella kostnader	7	-342	-1 026
Avskrivningar och nedskrivningar		-24 975	-22 700
Summa		-490 858	-487 604
Verksamhetsutfall		-11 697	-5 884
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	8	96 519	112 348
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	9	57 915	54 081
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	10	437 910	335 681
Lämnade bidrag	11	-592 344	-502 109
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring	12	-11 697	-5 884

Balansräkning

Balansräkning (tkr)	Not	2019-12-31	2018-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	13	54 419	61 436
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	14	65	108
Summa		54 483	61 543
Materiella anläggningstillgångar			
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	15	2 718	2 956
Summa		2 718	2 956
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		341	45
Fordringar hos andra myndigheter	16	5 284	10 855
Övriga kortfristiga fordringar	17	2 780	1 310
Summa		8 405	12 211
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	18	7 297	8 532
Upplupna bidragsintäkter	19	503	1 661
Summa		7 800	10 193
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	20	4 025	21 286
Summa		4 025	21 286
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		99 355	94 029
Kassa och bank		353 695	310 061
Summa		453 050	404 090
SUMMA TILLGÅNGAR		530 481	512 279
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Balanserad kapitalförändring	21	34 454	37 236
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		-11 697	-5 884
Summa		22 757	31 353
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	22	417	694
Övriga avsättningar	23	2 195	1 746
Summa		2 612	2 441
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	24	61 673	61 394
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	25	24 745	29 144
Leverantörsskulder		10 282	15 677
Övriga kortfristiga skulder	26	12 483	11 095
Summa		109 184	117 311
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	27	21 007	21 255
Oförbrukade bidrag	28	374 921	339 919
Summa		395 929	361 174
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		530 481	512 279

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag

Anslag (tkr)	Not	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enl regl.brev	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
Uo 01 Rikets styrelse							
9.1 Svenska Institutet för europolitiska studier samt EU-information (Ramanslag)	29						
ap.2 EU-information del till Universitets- och högskolerådet (ram)		141	4 000	-141	4 000	-3 708	292
Uo 16 Utbildning och universitetsforskning							
2.2 Universitets- och Högskolerådet (Ramanslag)	30						
ap.1 Universitets- och högskolerådet (ram)		1	193 920		193 921	-190 784	3 137
2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor (Ramanslag)	31						
ap.7 Kulturskoleklivet (ram)		238	2 025	-178	2 085	-1 908	177
ap.13 Bedömning av reell kompetens (ram)		755	1 908		2 663	-2 662	1
ap.14 Validering av yrkeslärare (ram)		6	11 861		11 867	-11 668	199
2:67 Särskilda bidrag inom högskoleområdet (Ramanslag)	32						
ap.2 Särskilda bidrag – del till Universitets- och högskolerådet (ram)		18	417	-6	430	-425	5
4:1 Internationella program (Ramanslag)	33						
ap.1 Internationella program m.m. (ram)		2 900	81 589	-2 900	81 589	-80 245	1 344
Summa		4 059	295 720	-3 225	296 554	291 399	5 155

Redovisning mot bemyndigande i årsredovisningen

Anslag/ Anslagsbenämning (tkr)	Not	Tilldelat bemyndigande	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden	Utestående åtaganden fördelning per år		
					2020	2021	Slutår 2022
Uo 16 4:1 Ramanslag							
4:1 Internationella program (Ramanslag)							
ap.1 Internationella program m.m. (ram)		165 000	90 414	90 412	60 275	30 137	0
Summa		165 000	90 414	90 412	60 275	30 137	0

Av bemyndigandet har 55 procent utnyttjats. Förklaringen till den låga utnyttjandegraden är att beslut om bidrag till lärosätena för avgiftsskyldiga studenter endast fattas tre terminer framåt i tiden, maxbeloppet för bidraget per kalenderår är 60 276 tkr. Dessutom har inte UHR behövt utnyttja bemyndigandet vad gäller Atlas stipendieprogram eftersom alla beslutade bidrag 2018 betalats ut under år 2019.

Fördelningen mellan åren av belopp är indikativ.

Noter

Belopp i tusental kronor där ej annat anges. Summeringsdifferenser kan förekomma.

Resultaträkning

(tkr)		2019	2018
Not 1	Intäkter av anslag		
	Intäkter av anslag	191 730	191 691
	Summa	191 730	191 691
	Intäkter av anslag		
	Anslag 16 2:2 UHR RTA	178 116	177 820
	Anslag 16 2:64 ap 13 Bedömning av reell kompetens	2 662	4 926
	Anslag 16 2:64 ap 14. Validering av yrkeslärare	3 449	1 996
	Anslag 2:64 ap.7 Kulturskolekliv	1 908	1 762
	Anslag 9:1 ap.2 EU-information	3 708	3 859
	Anslag 4:1 ap1 Internationella program SCR	1 887	1 328
	Summa	191 730	191 691

Anslag Uo16 2:64 ap.13 avslutas efter 2019. För anslag Uo16 2:64 ap.14 har kostnaderna ökat pga utökat systemstöd. 2018 års siffror för anslag 2:2 är justerade avseende minskning av semesterlöneskuld som intjänats före år 2009. Under 2019 har anslag Uo16 2:2 belastas med 49 tkr avseende semesterlöneskuld intjänad före år 2009. Vidare har underskott för högskoleprovet år 2017 om 3 101 tkr belastat anslag Uo16 2:2. Ingen av dessa poster har bokförts som en kostnad i resultaträkningen.

Not 2	Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
	Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	1 148	1 630
	Avgifter för högskoleprovet	21 728	24 109
	Övriga offentligrättsliga avgifter	6	4
	Avgifter för antagningstjänst m.m.	83 431	82 401
	Tjänsteexport antagningstjänst m.m.	23 657	20 691
	Avgifter för NyA-förvaltning	88 536	92 117
	Tjänsteexport NyA-förvaltning	2 789	2 789
	Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar	3 249	3 098
	Summa	224 544	226 839

Intäkter för högskoleprovet minskar till följd av färre anmälda. 2018 års tjänsteexport har specificerats.

Not 3	Intäkter av bidrag		
	Intäkter av bidrag från Sida	25 389	23 297
	Intäkter av bidrag från Kammarkollegiet	345	6 798
	Intäkter av bidrag från Stockholms universitet	1 864	1 864
	Intäkter av bidrag från Arbetsförmedlingen	543	726
	Intäkter av bidrag från Europeiska unionen (EU)	30 876	25 589
	Intäkter av bidrag från Nordiska ministerrådet	2 576	2 482
	Intäkter av bidrag övriga	1 105	2 114
	Summa	62 698	62 870

Intäkter av bidrag från EU avser en ökning av tilldelade medel för Erasmus+. Ökning av Sidamedel beror främst på mer medel till Globala skolan.

Not 4	Finansiella intäkter		
	Ränteintäkter på Riksgäldskontoret	160	314
	Övriga finansiella intäkter	29	7
	Summa	189	321

Räntesatsen för ränte- och lånekonton hos Riksgäldskontoret har sedan 2015-02-18 varit negativ. Ränteintäkten avser ränta på lån.

Resultaträkning

(tkr)		2019	2018
Not 5	Kostnader för personal		
	Lönekostnader (exkl. arbetsgivaravgift, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	-151 535	-152 031
	varav lönekostnader ej anställd personal	-2 061	-2 565
	Sociala avgifter	-76 419	-73 209
	Övriga kostnader för personal	-4 945	-7 084
	Summa	-232 899	-232 324

Ökning av sociala avgifter beror på justering av premiepension. Justering gjord utifrån faktura som skickas från SPV mot bokförda kostnader från lönesystemet.

Jämförelsetalen är justerade för år 2018. Årsredovisning 2018 visar -152 020 för lönekostnader samt -73 220 för sociala avgifter.

Not 6	Övriga driftkostnader		
	Resekostnader	-8 653	-8 502
	Annonsering, PR och övrig information	-1 763	-1 621
	Datatjänster/Dataprogram	-101 822	-90 253
	Kurs- och konferensavgifter för ej anställda	-4 732	-5 184
	Konsultkostnader	-43 724	-57 506
	Köp av övriga tjänster	-52 291	-53 800
	Övrigt	8 167	6 727
	Summa	-204 818	-210 139

Datatjänster samt konsultkostnader innehåller kostnader från det nya uppdraget att bygga ut den nationella betygsdatabasen Beda. Ökning av datatjänster beror även på att UHR köper tjänster för hela eller delar av flertalet förvaltningsobjekt. Posten Övrigt avser bl.a. konsultkostnader för aktiverade anläggningstillgångar, därav omvänt tecken.

Not 7	Finansiella kostnader		
	Räntekostnader på Riksgäldskontoret	-285	-624
	Övriga finansiella kostnader	-57	-402
	Summa	-342	-1 026

Räntesatsen för ränte- och avistakonton hos Riksgäldskontoret har sedan 2015-02-18 varit negativ.

Not 8	Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		
	Program Atlas	14 634	12 093
	Programdelar inom Erasmus+	3 447	4 992
	Stipendier för studieavgiftsskyldiga studenter	60 276	60 276
	Validering yrkeslärare	8 218	9 711
	Reell kompetens	0	24 877
	College of Europe	425	399
	Distansutbildning	9 519	0
	Summa	96 519	112 348

Program Atlas ökning beror främst på Atlas praktik och partnerskap. Reell kompetens avslutas 2019. Distansutbildning nytt uppdrag.

Resultaträkning

(tkr)		2019	2018
Not 9	Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		
	Program MFS, Sida	21 378	19 200
	Program Linnaeus-Palme, Sida	21 970	23 557
	Praktikantprogrammet, Sida	13 567	10 291
	Program inom ASEM-DUO	1 000	1 015
	Leonardo/Comenius	0	18
	Summa	57 915	54 081

Återkrav och återbetalning ingår i beloppen.

Not 10	Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		
	Erasmus+ finansierat av EU	410 809	314 069
	Nordplus junior finansierat av Nordiska ministerrådet	27 042	21 463
	Informationsinsatser inom EU finansierat av Nordiska ministerrådet	59	149
	Summa	437 910	335 681

Ökningen beror främst på erhållna medel inom Erasmus+. Nordplus junior har fått extra medel för att främja mobilitet.

Not 11	Lämnade bidrag		
	Nordplus junior finansierat av Nordiska ministerrådet	-27 042	-21 463
	Erasmus+ finansierat av EU	-414 256	-319 138
	Stipendier för studieavgiftsskyldiga	-60 276	-60 276
	Atlas	-14 634	-12 093
	Linnaeus-Palme	-21 970	-23 557
	Minor Field Studies, MFS	-21 378	-19 200
	Praktikantprogrammet	-13 567	-10 290
	Reell kompetens	0	-24 877
	Validering yrkeslärare	-8 218	-9 711
	ASEM-DUO	-1 000	-1 014
	Krus finansierat av Nordiska ministerrådet	-59	-148
	College of Europe	-425	-399
	Distansutbildning	-9 519	0
	Övrigt	0	57
	Summa	-592 344	-502 109

Återkrav och återbetalningar ingår i beloppen.

EU fortsätter att öka budgeten för Erasmus+. Nordplus juniors ökning avser beviljade bidrag för att främja mobilitet. Reell kompetens används endast för driftskostnader för år 2019. Distansutbildning nytt uppdrag år 2019.

Not 12	Årets kapitalförändring		
	Antagningsverksamhet	-9 567	-5 868
	Systemförvaltning	-2 130	-16
	Högskoleprovet	0	0
	Summa	-11 697	-5 884

Underskottet i antagningsverksamheten är enligt styrelsens intentioner vid beslut om avgifter, i syfte att minska ackumulerat överskott.

Balansräkning

(tkr)	2019	2018
Not 13 Balanserade utgifter för utveckling		
Ingående anskaffningsvärde	410 270	391 829
Årets anskaffningar	23 682	16 082
Pågående projekt dataprogram, årets förändring	-7 077	2 359
Summa anskaffningsvärde	426 875	410 270
Ingående ackumulerade avskrivningar	-348 835	-329 187
Årets avskrivningar	-17 913	-19 648
Årets nedskrivningar	-5 709	0
Summa ackumulerade avskrivningar	-372 457	-348 835
Utgående bokfört värde	54 419	61 436
<i>Nedskrivning består av Valda -5 709 tkr, efter bedömning och utredning beslutades att kostnaderna inte skulle aktiveras.</i>		
Not 14 Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
Ingående anskaffningsvärde	4 751	3 691
Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	0	1 060
Summa anskaffningsvärde	4 751	4 751
Ingående ackumulerade avskrivningar	-4 643	-3 453
Årets avskrivningar	-43	-1 190
Summa ackumulerade avskrivningar	-4 686	-4 643
Utgående bokfört värde	65	108
Not 15 Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
Ingående anskaffningsvärde	20 262	19 839
Årets anskaffningar	1 074	923
Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	-156	-500
Korrigerig av tidigare års utrangering	-606	0
Summa anskaffningsvärde	20 574	20 262
Ingående ackumulerade avskrivningar	-17 306	-16 327
Årets avskrivningar	-1 310	-1 479
Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	154	500
Korrigerig av tidigare års utrangering	606	0
Summa ackumulerade avskrivningar	-17 856	-17 306
Utgående bokfört värde	2 718	2 956
Not 16 Fordringar hos andra myndigheter		
Fordran ingående mervärdesskatt	4 460	5 023
Kundfordringar hos andra myndigheter	824	5 826
Övrigt	0	6
Summa	5 284	10 855
<i>Förändring av kundfordran beror främst på förändring i avtalet mellan Totalförsvarestrekruteringsmyndighet och UHR.</i>		
Not 17 Övriga kortfristiga fordringar		
Fordringar hos anställda	0	73
Fordringar, återkrav	2 780	1 195
Övrigt	0	42
Summa	2 780	1 310
<i>Ökning av fordan återkrav Erasmus+, beror dels på värdering av balansdagens kurs, dels på en ökning av antalet återkrav.</i>		

Balansräkning

(tkr)		2019	2018
Not 18	Förutbetalda kostnader		
	Förutbetalda hyreskostnader	6 560	6 338
	Övriga förutbetalda kostnader	737	2 194
	Summa	7 297	8 532
Not 19	Upplupna bidragsintäkter		
	Upplupna bidragsintäkter från EU	503	1 661
	Summa	503	1 661
Not 20	Avräkning med statsverket		
	Anslag i icke räntebärande flöde		
	Ingående balans	1 975	2 662
	Redovisat mot anslag	100 615	126 219
	Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	-102 588	-126 907
	Fordran avseende anslag i icke räntebärande flöde	2	1 975
	Anslag i räntebärande flöde		
	Ingående balans	-1	-3 498
	Redovisat mot anslag	190 784	178 075
	Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-193 920	-174 578
	Återbetalning av anslagsmedel	0	0
	Skuld avseende anslag i räntebärande flöde	-3 137	-1
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
	Ingående balans	129	385
	Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-49	-256
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	80	129
	Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto		
	Ingående balans	19 184	9 679
	Inbetalningar i icke räntebärande flöde	109 352	100 495
	Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-224 044	-217 897
	Betalningar hänförliga till anslag och inkomstitlar	102 588	126 907
	Övriga fordringar på statens centralkonto	7 080	19 184
	Summa Avräkning med statsverket	4 025	21 286
Not 21	Myndighetskapital		
		<i>Balanserad kapitalförändring, avgiftsbelagd verksamhet</i>	<i>Kapitalförändring enl. resultaträkningen</i>
			<i>Summa</i>
	Utgående balans 2018	37 237	-5 884
	Rättelser. Högskoleprovet år 2017	3 101	0
	Ingående balans 2019	37 237	-5 884
	Föregående års kapitalförändring	-5 884	5 884
	Årets kapitalförändring		-11 697
	Summa årets förändring		-11 697
	Utgående balans 2019	34 454	-11 697

2017 års underskott som uppgår till -3 101 tkr har, efter rättning, belastat anslag Uo 16 2:2 ap.1 Utbildning och universitetsforskning.

Balansräkning

(tkr)	2019	2018
Not 22 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		
Ingående avsättning	694	788
Årets pensionskostnad	0	15
Årets pensionsutbetalningar	-277	-109
Utgående avsättning	417	694
<i>Inga nya delpensioner är beslutade under året.</i>		
Not 23 Övriga avsättningar		
Avsättning för lokalt omställningsarbete		
Ingående balans	1 746	1 299
Årets förändring	449	447
Utgående balans	2 195	1 746
<i>Inget är utnyttjat av tidigare års avsättning.</i>		
Not 24 Lån i Riksgäldskontoret		
Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar.		
Ingående balans	61 394	64 120
Under året nyupptagna lån	19 302	17 810
Årets amorteringar	-19 023	-20 536
Utgående balans	61 673	61 394
Beviljad låneram enligt regleringsbrev	90 000	90 000
<i>Förändring mellan utgående värde och anläggningstillgångars upptagna lån beror på nedskrivning om beloppet 5 709 tkr, samt nya upparbetade kostnader på pågående projekt med beloppet -1 212 tkr samt en justeringen om 26 tkr.</i>		
Not 25 Kortfristiga skulder till andra myndigheter		
Utgående mervärdesskatt	1 025	461
Arbetsgivaravgifter	3 783	4 154
Leverantörsskulder andra myndigheter	19 937	24 529
Summa	24 745	29 144
Not 26 Övriga kortfristiga skulder		
Personalens källskatt	3 360	3 789
Anmälningsavgifter avgiftsskyldiga studenter	8 727	7 099
Övrig skuld, leverantör	396	181
Övrigt	0	26
Summa	12 483	11 095
<i>Saldon i årsredovisning 2018 bestod även av Avräkningskonton avseende valutakonton 310 691 tkr och Skulder och återkrav LLP 1 195 tkr. Dessa poster är omklassificerade och flyttade till Oförbrukade bidrag, not 28.</i>		
<i>Antalet anmälningar av avgiftsskyldiga studenter ökar.</i>		
Not 27 Upplupna kostnader		
Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	14 196	13 841
Övriga upplupna löner inklusive sociala avgifter	2 479	2 864
Övriga upplupna kostnader	4 332	4 550
Summa	21 007	21 255

Balansräkning

(tkr)	2019	2018
Not 28 Oförbrukade bidrag		
Bidrag som erhållits från annan statlig myndighet	11 270	24 147
Bidrag som erhållits från icke-statliga organisationer eller privatpersoner	7 176	3 886
Valutakursförändring, värdering bokslut. Erasmus+	51 186	42 278
Valutakursförändring, värdering bokslut. Nordplus	2 091	1 762
Återkrav Erasmus +	2 780	1 195
Oförbrukade bidrag LLP	28	53
Oförbrukade bidrag Erasmus +	289 474	251 998
Oförbrukade bidrag Nordplus Junior	10 916	14 600
Summa	374 921	339 919

Poster som rör Erasmus+, LLP och Nordplus Junior är omklassificerade från Övriga kortfristiga skulder till Oförbrukade bidrag. Anledning till omklassificering beror på att UHR ses som ett nationellt kontor som beslutar till vem och hur mycket medel som ska betalas ut, samt från vilken programperiod. Programperioden är 3-årig.

Till följd av omklassificeringen har ingående balanser 2019 flyttats från Övriga kortfristiga skulder till Oförbrukade bidrag. Jämförelsebelopp avseende 2018 har räknats om till att omfatta även Avräkningskonton avseende valutakonton 310 691 tkr och Skulder och återkrav LLP 1 195 tkr. Dessa poster har omklassificerats från Övriga kortfristiga skulder, not 26.

Förändring mellan åren kan skilja beroende på vilken sida av årsskiftet bidragen betalas ut och vilken eurokurs som råder den 31 december. Den faktiska utbetalningen sker i valutan EUR.

varav bidrag från statlig myndighet som förväntas tas i anspråk:		
inom tre månader	0	54
mer än tre månader till ett år	10 010	19 105
mer än ett år till tre år	1 260	4 988
mer än tre år	0	0
Summa	11 270	24 147

Tabellen är justerad och innehåller endast bidrag från statlig myndighet.

Not 29 Uo 01 9:1

Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information

Enligt villkor i regleringsbrevet får högst 2 000 tkr användas för att genomföra kunskapshöjande åtgärder kring de möjligheter som finns till praktiktjänstgöring och anställning inom EU:s institutioner, byråer och organ. 1 999 tkr är utnyttjade under året.

Högst 2 000 tkr får användas för utbildningar för lärare och skolledare som syftar till att öka kunskapen om och engagemanget för EU-frågor i Sverige. 1 708 tkr är utnyttjade under året.

Av utgående överföringsbelopp om 292 tkr får 120 tkr disponeras enligt regleringsbrev budgetår 2020.

Anslaget är icke räntebärande.

Not 30 Uo 16 2:2 ap.1

Utbildning och universitetsforskning

UHR får disponera hela utgående överföringsbeloppet enligt regleringsbrev budgetår 2020. Anslagskrediten är utökad till 7 756 tkr.

Enligt villkor i regleringsbrevet avser 10 000 tkr av anslaget att öka kvaliteten och genomströmningen i distansutbildning vid universitet, högskolor och hos anordnare av yrkeshögskoleutbildning. 9 786 tkr är utnyttjade under året.

Anslaget är räntebärande.

Balansräkning

(tkr)	2019	2018
Not 31 Uo 16 2:64 Ramanslag		
<i>Utbildning och universitetsforskning</i>		
<i>Särskilda utgifter inom universitet och högskolor</i>		
ap.7 Kulturskolekliv		
<i>UHR får disponera 3% av utgående överföringsbelopp. Av utgående överföringsbelopp om 177 tkr får 61 tkr disponeras.</i>		
ap.13 Bedömning av reell kompetens		
<i>Anslagsposten är omfördelad med 100% till anslag.</i>		
<i>16 2:64 ap.24. Utgående överföringsbelopp 1 tkr får inte disponeras enligt regleringsbrev budgetår 2020.</i>		
ap.14 Validering av yrkeslärare		
<i>UHR får disponera hela utgående överföringsbelopp enligt regleringsbrev budgetår 2020.</i>		
<i>Anslagen är icke räntebärande.</i>		
<hr/>		
Not 32 Uo 16 2:67		
ap.2 Särskilda bidrag – del till Universitets- och högskolerådet		
<i>Enligt villkor i regleringsbrevet får högst 27 tkr disponeras för att finansiera förvaltningskostnader. Anslaget har endast används för bidragsutbetalningar.</i>		
<i>UHR får disponera hela utgående överföringsbelopp enligt regleringsbrev budgetår 2020.</i>		
<i>Anslaget är icke räntebärande.</i>		
<hr/>		
Not 33 Uo 16 4:1		
ap.1 Internationella program		
<i>Enligt villkor i regleringsbrevet ska 60 276 tkr användas för bidrag som avses i förordningen (2010:718) om stipendier för studieavgiftsskyldiga studenter. 60 276 tkr är utbetalda.</i>		
<i>Utgående överföringsbelopp 1 344 tkr får inte disponeras enligt regleringsbrev budgetår 2020.</i>		
<i>Anslaget är icke räntebärande.</i>		

Tilläggsupplysningar

Belopp i tusental kronor där ej annat anges. Summeringsdifferenser kan förekomma.

Redovisningsprinciper

UHR:s redovisning följer god redovisningssed och årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd till denna. Bokföringen följer förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd till denna.

Efter brytdagen har fakturor överstigande 80 tkr bokförts som periodavgränsningsposter.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst 20 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år. Avskrivningar sker månadsvis från den månad tillgången tas i bruk.

Tillämpade avskrivningstider

5 år	Immateriella anläggningstillgångar – egen utveckling
3 år	Immateriella anläggningstillgångar – datorprogram och licenser
3 år	Datorer och kringutrustning
3 år	Maskiner och andra tekniska anläggningar
5 år	Övriga inventarier
6 år	Förbättringsutgifter på annans fastighet

UHR bedömer att den ekonomiska livslängden på bärbara datorer som används vid myndigheten underskrider tre år och därför kan kostnadsföras direkt.

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp varmed de beräknas inflyta. Fordringar i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Övriga omsättningstillgångar har tagits upp till anskaffningsvärdet alternativt verkligt värde om

detta är lägre än anskaffningsvärdet, om inte annat anges i not.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp. Skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Ersättningar och andra förmåner

Arvode till styrelsen enligt 7 kap 2§ FÅB och uppdrag i andra myndigheters styrelse och råd samt aktiebolagsstyrelser. I beloppet ingår ersättning utbetald från UHR till styrelseledamöter och ledande befattningshavare.

Namn	Uppdrag i andra statliga myndigheters styrelse och råd samt aktiebolagsstyrelser	Ersättning 2019 (tkr)
Catharina Elmsäter-Svärd, ordförande ¹	Ordförande Institutet för framtidsstudier Ordförande Railcare Group AB (publ)	28
P-O Rehnquist, ordförande ²		14
Karin Röding, generaldirektör	Ledamot i styrelsen för Carnegieinstitutet	1 445
Sara Andersson ³		13
Peter Aronsson	Ledamot i insynsråd Länsstyrelsen Kronoberg och Kalmar	20
Thomas Hagnefur ²		7
Berit Kjeldstad	Ledamot i styrelsen Høgskolen i Østfold, Ledamot i utbildningskommittén i Universitet- og Høgskolerådet i Norge	40 ⁴
Jan Larsson ¹	Styrelseledamot i Jan Larsson kommunikation AB	13
Daniel Lindblom		20
Matilda Strömberg		20
Kent Waltersson	Ledamot i styrelsen i AB Stångåstaden	20

1. Fr.o.m. 2019-05-01

2. T.o.m. 2019-04-30

3. Fr.o.m. 2019-05-01

4. Ersättning avser 2018 och 2019

Anställdas sjukfrånvaro

Uppgifter om sjukfrånvaro, se avsnitt Kompetensförsörjning.

Sammanställning av väsentliga uppgifter

(tkr)	2019	2018	2017	2016	2015
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	90 000	90 000	90 000	148 400	148 400
Utnyttjad	61 673	61 394	64 120	61 979	61 852
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	31 000	31 000	31 000	31 000	31 000
Maximalt utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	160	314	317	283	95
Räntekostnader	285	624	550	569	241
Avgiftsintäkter					
Avgiftsintäkter som disponeras					
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	209 800	224 600	224 370	265 096	294 165
Avgiftsintäkter	224 544	226 839	218 178	279 170	302 449
Anslagskredit					
UO 16 Utbildning och universitetsforskning 2:2 Universitets- och högskolerådet (ramanslag) ap.1 Universitets- och högskolerådet (ram)					
Beviljad	7 756 ¹	5 237	4 403	3 908	3 687
Utnyttjad	0	0	0	0	0
Anslag					
UO 16 Utbildning och universitetsforskning 2:2 Universitets- och högskolerådet (Ramanslag) ap.1 Universitets- och högskolerådet (ram)					
Anslagssparande	3 137	1	3 498	5 693	4 560
Bemyndiganden					
Uo 16 4:1 Ramanslag Utbildning och universitetsforskning					
Tilldelade	165 000	153 000	153 000	153 000	153 000
Summa gjorda åtaganden	90 411	90 414	90 414	90 414	90 276
Personal					
Antal årsarbetskrafter (st)	282	287	269	250	233
Medelantalet anställda (st)	326	331	305	288	269
Driftskostnad per årsarbetskraft	1 651	1 698	1 509	1 782	1 849
Kapitalförändring					
Årets	-11 697	-5 884	-2 777	780	3 810
Balanserad	34 454 ²	37 237	40 014	39 233	35 423

1. Anslagskrediten beslutades att höjas enligt regleringsbrev 2019-12-05 Regeringsbeslut II:7 U2019/03949/UH, U2019/04114/UH

2. Balanserad kapitalförändring har minskat med 3 101 tkr år 2019. Högskoleprovets underskott avseende år 2017 har reglerats mot anslag Uo16 Utbildning och universitetsforskning 2:2 ap.1 Universitets- och högskolerådet.

Intern styrning och kontroll

UHR:s arbete med intern styrning och kontroll är integrerat i ordinarie verksamhetsplanering och uppföljning. I samband med verksamhetsplaneringen har riskanalyser genomförts i syfte att identifiera risker som kan leda till att mål inte uppnås eller att myndighetskrav inte uppfylls.

UHR:s arbete med intern styrning och kontroll utövas bland annat genom ett antal styrdokument. Arbetsordningen (UHR dnr 1339-2013) reglerar ansvar och befogenheter mellan styrelsen och generaldirektören. Generaldirektörens vidaredelegering regleras i dokumenten Delegationsordning vid Universitets- och högskolerådet (UHR dnr 00429-2019) och i dokumenten Attestträtt (UHR dnr 00121-2019).

Under 2019 har myndigheten grundligt arbetat igenom innevarande års budget. Vidare har, under våren 2019, en treårsbudget för åren 2020-2021 tagits fram. Treårsbudgeten innefattade även preliminära anslagsramar för år 2020 vilket har inneburit att myndighetens budgetprocess kunnat tidigareläggas. Arbetet med ekonomisk uppföljning och prognos har stärkts under året.

Granskningar

Under året har internrevisionen genomfört granskning av informations- och IT-säkerhet, granskning av intern styrning och kontroll avseende högskoleprovet samt granskning av intern styrning och kontroll avseende National Agency (NA) inom UHR för program inom Erasmus+. Internrevisionen har också arbetat med rådgivande insatser löpande under året.

Vid Riksrevisionens granskning av årsredovisning 2018 bedömdes årsredovisningen ge en rättvisande bild av myndighetens ekonomiska resultat, finansiering och finansiella ställning. Riksrevisionen fann också att UHR har lämnat en resultatredovisning och information i övrigt som är förenlig med och stödjer en rättvisande bild i årsredovisningen som helhet. I sam-

manställning över funna fel anges att Riksrevisionen inte har identifierat några fel eller brister som bedöms påverka uttalandet i revisionsberättelsen.

Riksrevisionen fann också att det vid revisionen av årsredovisningen inte framkommit något som skulle tyda på att ledningen i sin bedömning av intern styrning och kontroll inte följt förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll.

Identifierade risker för 2019

I samband med verksamhetsplaneringsarbetet för 2019 genomförde UHR riskanalyser dels på respektive avdelning och dels på myndighetsövergripande nivå. Under året har UHR arbetat med åtgärder inom olika riskområden, bland annat kring ekonomistyrning, högskoleprovet, handläggningstider inom bedömningsverksamheten, oegentligheter och felaktiga utbetalningar samt driftstörningar. Åtgärderna har följts upp i samband med den ordinarie verksamhetsuppföljningen som sker tertialvis.

Internrevisionens bedömning inför styrelsens intygande om intern styrning och kontroll i årsredovisningen

Internrevisionens sammanfattande bedömning av myndighetens interna styrning och kontroll är att det inte har framkommit allvarigare brister i myndighetens interna styrning och kontroll.

Intygande om intern styrning och kontroll

Den årliga rapporten om intern styrning och kontroll samt revisionsrapporter under året ligger till grund för styrelsens bedömning om den interna styrningen och kontrollen. Utifrån att inga brister av väsentlighet identifierats bedömer styrelsen att den interna styrningen och kontrollen för verksamhetsåret varit betryggande. ■

Beslut om årsredovisning

Vi bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning. ■

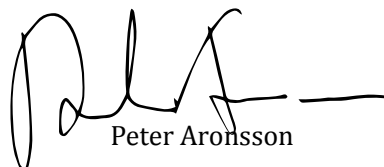
Stockholm 2020-02-20

Catharina Elmsäter-Svärd,
ordförande

Sara Andersson

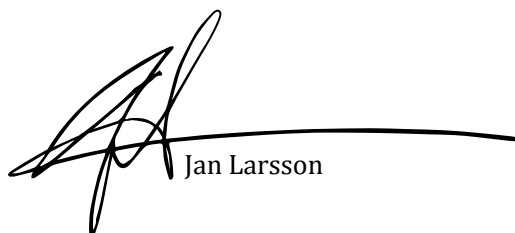
Peter Aronsson

Thomas Hagrefur

Berit Kjeldstad

Jan Larsson

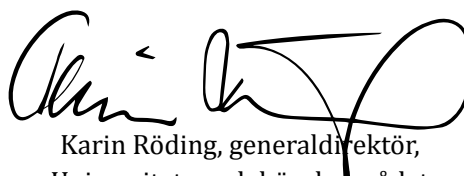
Daniel Lindblom

Matilda Stromberg

Kent Waltersson

Karin Röding, generaldirektör,
Universitets- och högskolerådet

Utbildning, utbyte och utveckling – för alla som vill vidare

UHR är en statlig myndighet med flera uppdrag inom utbildningsområdet. Vi finns i Stockholm och i Visby.

UHR:s fem huvudsakliga ansvarsområden:

- Information inför högskolestudier, ansvar för högskoleprovet, ta fram regelverk och samordna antagningen till högskolan.
- Utveckla och förvalta IT-system och e-tjänster åt utbildningssektorn.
- Förmedla internationella utbyten och kompetensutveckling för hela utbildningskedjan.
- Bedöma utländska utbildningar.
- Främjande uppgifter och analyser av frågor inom UHR:s ansvarsområde.